

OSTANKI NEMŠKIH IN RUMUNSKIH DIVIZIJ V PASTI

Bombni napadi na glavna mesta balkanskih držav

ŠEST JAPONSKIH PARNIKOV PO-TOPLJENIH

London, 18. apr.—Moskva poroča, da so ruske kolone potisnile nemške in rumunske čete v past na ozemlju v obsegu 85 kvadratnih milj pri Sevastopolu, veliki mornarični bazi in trdnjavi ob Črnem morju. Prve ruske kolone so v akciji eno miljo severno od zaliva in zasedle so križišča cest, ki vodijo v osrčje mesta z južnovzhodne strani. Uradni komunikacijski pravi, da se je 40.000 vojakov nemške sedemdesetih armade podalo v zadnjih desetih dneh. Enote ruske vojske bombardirajo nemške vojaške transporte v luki. Pomorska in letalska blokada Sevastopola je popolna.

Kolona ruske armade, katere poveljnik je general Feodor I. Tolbuhin, je zasedla mesto, zgrajeno na pečinah, dve milj severno od Sevastopola. Druga kolona te armade je okupirala mesto, ki leži osem milj južno od mornarične baze.

Uradni komunikacijski pravi, da so se Rusi pridružili zavezniški letalski ofenzivi proti Rumuniji. Udeležili so se masnega bombardiranja Galatija, pristanišnega mesta ob reki Donavi, ki leži 200 milj proč od obrežja Črnega morja.

Neapelj, Italija, 18. aprila.—Ameriške letelce trdnjave in bombniki so ponovno odleteli s svojih baz v Italiji, preleteli Jadransko morje in metali bombe na Sofijo, glavno mesto Bolgarije, Budimpešto, ogrsko prestolnico, Beograd, glavno mesto Jugoslavije, in nemško vojaško letališče pri Zemunu v bližini Beograda.

Turnu-Severin, rumunski železniški center v vzhodni transilvanski Alp ob bivši rumunsko-jugoslovanski meji, in Zelena vrata ob reki Donavi, sta bila urej bombardirana iz zraka. Turnu-Severin leži 170 milj zapadno od Bukarešte, glavnega rumunskega mesta.

New Delhi, Indija, 18. apr.—Japonska invazijska sila, ki je prečkala zavezniško zalagalno linijo med Kohimo in Dimapurjem, vzhodna Indija, je bila vržena nazaj v bitki z britskimi in indijskimi četami, poročajo glavni stani admiral Louisa Mountbattena, vrhovnega poveljnika zavezniške oborožene sile v južnovzhodni Aziji.

Kohima je povezana s 35 milj dolgo cesto z Dimapurjem, po kateri zavezniške vojske, po kateri ameriške in kitajske čete v Burmi dobivajo potrebščine iz Indije. Poročilo iz glavnega stani zavezniškega poveljstva trdi, da so indijske in britske čete ustavile prodiranje Japoncev proti Imphalu, glavnemu mestu države Manipur.

Zavezniški stan na Pacifiku, 18. apr.—Ameriški letalci so izvršili nove napade na japonske mornarične in letalske baze na Novi Gvineji, Timorju in Novi Bretaniji. Vrgli so več sto razstrelivih in zažigalnih bomb, ki so povzročile ogromno škodo. Ameriški letalci so metali bombe tudi na japonske parnike in ladje pri Timorju. Šest so bombe potopile, tri pa poškodovale.

Anglija nastopila proti diplomatom

Uveljavila je nove restrikcije

London, 18. apr.—Velika Britanija je storila nepričakovane korake v zvezi s pripravami za zavezniško invazijo zapadne Evrope. Vsi poslanci in konzuli zunanjih držav z izjemo ameriških in ruskih so bili obveščeni, da ne bodo mogli zapustiti otokov za nedoločeno čas.

Ti koraki nimajo primere v mednarodnih odnosih. V bistvu so bili vsi poslanci in konzuli postavljeni pod kvaranteno. Vse komunikacije so podvržene pregledu in cenzuri, da ne bo ušlo nobeno poročilo iz Anglije o zavezniških pripravah glede invazije zapadne Evrope. Vlada trdi, da je storila te korake v interesu zaščite življenj angleških in ameriških vojakov.

Predstavniki zunanjega urada je dejal, da ukrepi veljajo ne samo za člane diplomatskih štabov nevtralnih držav, temveč tudi za kitajske, brazilske in druge, katerih dežele spadajo v grupo Združenih narodov.

Amerika in Rusija se popolnoma strinjata z akcijo britske vlade. Pričuje se, da bodo poslanci nekaterih nevtralnih držav protestirali. Član štaba švedske poslanstva v Londonu je dejal, da bo Stockholm protestiral proti kvaranteni. Možnost je, da pridejo protesti tudi iz Lizbone, Madrida, Berna in Ankare.

Britski zunanji urad je poudaril, da je tajnost vitalni element in garancija uspeha v prihajajočih vojnih operacijah, katerih cilj je zdrobiti Hitlerjevo evropsko trdnjavo.

Francozi zahtevajo preiskavo taborišč

Nemško ljudstvo mora biti obveščeno o zločinih

London, 18. apr.—Voditelji podtalnega gibanja znotraj Francije so apelirali na zavezniške, naj zaprejo Nemčiji z repressivnimi, ako ne bodo najkve avtoritete dovolile preiskave razmer v nemških koncentracijskih in ujetniških taboriščih. Preiskavo naj bi vodili uradniki mednarodnega Rdečega križa.

Poslanica, poslana v London, omenja eksekucije in mučenja jetnikov v nacijskih taboriščih. Vsebinska te je bila dostavljena tudi francoskemu narodnemu odboru v Alžiru.

Voditelji podtalnega gibanja zahtevajo povratek civilnih ujetnikov v dežele, iz katerih so bili odvedeni v koncentracijska taborišča.

Dovoljenje, da Rdeči križ preišče razmere v taboriščih in sestavi seznam imen onih, ki so bili ustreljeni.

Jetnikom naj se dovoli pisane pisme in dostavitve potrebščin.

Poslanica trdi, da je bilo na tisoče francoskih rodoljubov deportiranih in da je namen navilje likvidacije elite zatiranih ljudstev. Med drugim omenja, da je izmed 347 žensk, ki so bile deportirane iz Francije v nemško taborišče na Poljsko, 270 umrlo. Poslanica ne omenja meščot repressivlj, svetuje pa zavezniškom, naj informirajo nemško ljudstvo o zločinih, ki so jih izvršili njegovi voditelji v okupiranih državah.

Cez tri sto ubitih pri eksploziji

London, 18. aprila.—Časniška agentura Reuters poroča iz Bombaja, Indija, da je bilo 336 ljudi ubitih in 1462 ranjenih pri eksploziji v dveh skladiščih municije. Vzrok eksplozije ni bil razkrit.

ČLANI ITALIJSKE VLADE RESIGNIRALI

Badoglio se posvetuje z reprezentanti političnih strank

KOMUNISTI ZAHTEVAJO ČISTKO

Sedež italijanske vlade, 18. apr.—Premier Pietro Badoglio, predsednik italijanske vlade od strmoglavljenja Mussolinijevega fašističnega režima v juliju preteklega leta, je predložil kralju Viktorju Emanuelu resignacijo vseh članov svojega kabineta, nakar mu je slednji poveril sestavo nove vlade, v kateri naj bi imela predstavnost vse protifašistične politične stranke. Pričuje se, da bo nova vlada formirana ta teden.

Vsaka stranka izmed šestih, ki tvorijo junto za narodno osvoboditev, bo imela reprezentanta v novi vladi. Ali bo Badoglio izbran za predsednika, še ni gotovo. Možnost je, da bo prevzel drugo pozicijo. Njegov položaj zavisi od dosege dogovora med voditelji političnih strank, s katerimi se posvetuje.

Možnost je, da bodo v novo vlado stopili Benedetto Croce, 78 let star filozof, grof Carlo Sforza, bivši zunanji minister, ki se je vrnil v Italijo po strmoglavljenju Mussolinijevega režima, Enrico de Nicola, ki je bil predsednik poslanske zbornice, preden je Mussolini prišel na krmilo, in Palmiro Togliatti, vodja komunistične stranke.

Junta političnih strank se je izrekla za sklicanje ustavne skupščine po zaključanju sedanjih vojn, da italijansko ljudstvo dobi priliko odločitve, kakšno vlado hoče in ali je za republiko ali monarhijo. Kralj Viktor Emanuel je zadnji teden izjavil, da se bo odpovedal prestolu in umaknil iz političnega življenja, ko bodo zavezniške armade vkorakale v Rim.

Neapelj, Italija, 18. apr.—Voditelji komunistične stranke zahtevajo drastično čistko in ustrelitev vseh znanih fašistov na območju izdajstva. Namignili so, da bodo zahtevali obravnavo, če stopijo v vlado, proti rašistom, ki so izvršili vojne zločine.

Deklaracija polkovnika G. H. McCaffreyja, reprezentanta Amerike v zavezniški vojaški komisiji, da se fašizem širi v južni Italiji, je razburila voditelje političnih strank. Ti bodo zahtevali izločitev Badoglija in vseh njegovih pristašev iz vlade.

Več žensk za dela v tovarnah

Nadomestiti morajo moške, ki so šli v armado

Washington, D. C., 18. apr.—Urad za vojne informacije pravi, da se potrebuje dodatno število najmanj 1,500,000 žensk za dela v vojnih industrijah, na farmah in službo v pomožnih vojaških organizacijah. Nadomestile naj bi moške, ki so bili poklicani v armado.

Urad poroča, da je v zadnjih dveh mesecih pustilo delo več žensk nego je bilo uspešnih. Vojne industrije so najbolj prizadete. Nekatere niso mogle zmagovati težkega dela in so ga pustile.

V industrijah, ki so udeležene v proizvodnji vojnega materiala, na farmah in v obratih procesiranja živil dela zdaj okrog 15,000,000 žensk. Urad za vojne informacije pravi, da je potrebnih usposilitve nadaljnjih 1,500,000 žensk v tem letu, da se zadosti zahtevam.

Domače vesti

Obiski
Chicago.—Gl. urad SNPJ in uredništvo Prosveta sta obiskala Jennie in Frank Martinjak iz La Salla, Ill.

Zinka poje v operi

Chicago.—Zinka Milanov, slovit hrvatska sopranistka, bo pela v operi "Ballo in Maschera" v soboto popoldne ob 1:30, 23. aprila, v operi "Aida" pa v četrtek, 27. aprila, ob osmih zvečer. Zinka bo nastopila tudi na koncertu opernih zvezdnic v Chicagu prihodnjega nedeljo, 23. aprila, ob 3:30 popoldne. Koncert prireja Chicago Opera Co.

Novi grobovi

Sheldon, Wis.—Dne 10. t. m. je v bolnišnici Ladysmith umrl John Vidnišek, član društva 273 SNPJ. Podlegel je srčni hibi, ki ga je mučila dve leti. K društvu je prišel s prestopnim listom od društva 39 SNPJ v Chicagu. Pokopan je bil na narodnem pokopališču 13. t. m. Zapuška žena, enega sina in eno hčer, ki so vsi člani SNPJ.

Bessemer, Pa.—Naglo je umrl Anton Vlah na poti od zdravniškega doma. Bil je član in dolgoletni tajnik društva 97 SNPJ. Zapuška žena.

Tacoma, Wash.—V tukajšnji bolnišnici je umrl Vinko Lučič, rojen v vasi Zoržici pri Kastavu v Istri l. 1893, član in ustanovitelj društva 403 SNPJ in društva 246 HBZ. Zapuška žena, dva sinova (enega pri mornarici) in enega brata.

Depue, Ill.—Umrja je Louisa Tomičič na poslednjih paralize, katere jo je mučila tri leta. Doma je bila iz Zavrca pri Studencu na Dolenjskem. Njeno dekleško ime je bilo Smagel. V Ameriko je prišla l. 1903. Dve leti je bivala v La Sallu, nakar se je preselila v Kevane, kjer je živel do smrti. Zapuška žena, enega sina, eno hčer in osem vnukov.

Ashland, Wis.—Po dolgi bolezni je umrl v bolnišnici Valentin Oratch, star 69 let, član društva 500 SNPJ in doma iz Zibika pri Sv. Stefanu na Spodnjem Štajerskem. Zapuška žena in sina.

Clinton, Ind.—Dne 17. aprila je umrl Joseph Rom, star blizu 80 let in doma iz Črmošnjic pri Novem mestu. Bil je star družtvenik, ki je pristopil k sv. Barbari, nato k Delavski zvezi in z združenjem postal član društva 213 SNPJ. Zapuška žena in sinov.

Člani v bolnišnici

Struthers, O.—V mestni bolnišnici se nahajajo Josip Čarr, Toni Lončar in Mary Pogačnik, člani društva 277 SNPJ. Članstvo želi vsem hitro okrevanje.

Američani vrgli 4500 ton bomb na Nemčijo

London, 18. apr.—Naraščajoča udarnost devetega ameriškega letalskega zbora se očituje v poročilu, da so letalci tega zbora vrgli 4500 ton razstrelivih in zažigalnih bomb na nemška mesta in industrijska središča v zadnjih dveh tednih. V napadnih na ta mesta so izgubili enajst letal. V spopadih v zraku so ameriški letalci sestrelili 78 nemških letal.

Green predlaga ustanovitev komisije

Washington, D. C., 18. apr.—William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, je predlagal ustanovitev posebne komisije, ki naj bi skrbel za usposilitev vojakov v industrijah, ko se po zaključanju vojne vrnejo v civilno življenje. On je nastopil pri zaslišanju pred kongresnim odsekom, v čigar področje spada zakonodaja glede povojne ekonomije.

HRVATJE PODPIRAJO OSVOBODILNO GIBANJE

Jugoslovanska vojaška misija dospela v Moskvo

OBSODBA POLITIKE UBEZNE VLADE

Moskva.—(ICN)—Radio Svobodna Jugoslavija poroča, da je v razmahu kampanja za podpis posojila v osvobojenih hrvaških krajih pod vodstvom protifašističnega sveta, ki podpira gibanje maršala Tita za osvoboditev Hrvaške. Posebno navdušenje prevladuje v severnih in severovzhodnih hrvaških distriktih, kjer so prebivalci pokupili bonde v vsoti čez dvanajst milijonov kun.

Povpraševanje po bondih je tako veliko, da je bila prva izdaja prodana v nekaj dneh. Ker je kampanja presegla vsa pričakovanja, je pokrajinski protifašistični svet izročil milijon kun odboru v Liki za rekonstrukcijo uničenih vasi, pol milijona kun pa odboru v Kordunu, Gorskiju, Kotarju in Ganji. Poleg tega je svet potrošil več milijonov kun za obleke, čevlje, železnico, kuhinjske posode in druge stvari, ki so bile razdeljene med prebivalce.

Titova vojaška misija je nedavno dospela v Moskvo. Njen načelnik je general Velemir Terzić.

Člane misije so na letališču sprejeli in pozdravili general V. Jevstignejev, član ruskega generalnega štaba; general A. Gundorov, načelnik vseh jugoslovanskih odborov; B. Maslarić, V. Valhovič, S. Simić, polkovnik M. Lović in polkovnik M. Mesić, poveljnik jugoslovanske vojaške enote, ki se bori na strani ruske armade proti Nemcem.

Kairo, Egipt.—(INC)—Dr. Milan Martinović, načelnik jugoslovanskega protifašističnega odbora, je informiral maršala Tita o zaključku eksekutivnega sveta hrvaške kmečke stranke. Ta je bil sprejet 18. oktobra preteklega leta in vsebuje ostro obsodbo politike jugoslovanske ubezne vlade.

Martinović je obsodil izdajalske čine vlade in generala Mihajloviča, vojnega ministra v tej vladi. Martinović je bil vodilna osebnost v hrvaški kmečki stranki.

Unija zahteva preklic injunkcije

Chicago, 18. apr.—Unija United Retail, Wholesale & Department Store Employees (CIO) je zahtevala preklic injunkcije, ki omejuje pravico piketiranja Montgomery Ward & Co. proti kateri je unija oklicala stavko. Injunkcijo v prilog kompaniji je izdal sodnik John L. Lupe. Unija je oklicala stavko v znak protesta, ker se je kompanija uprla odloku vojnega delavskega odbora, da mora podpisati pogodbo.

Rudarji zanikajo kršenje zakona

Columbus, O., 18. apr.—Osem rudarjev, katere je federalna veleporota obtožila kršenja Connally-Smithovega protistavkovnega zakona, je izjavilo, da se ne čutijo krive. Vsi so bili pridržani za obravnavo pred federalnim distriktnim sodiščem. Obtožnica jim očita, da so podžigali stavko rudarjev, uspešnih v premogovniku Hanna Coal Co. v Piney Forku, O.

Reorganiziranje jugoslovanske vlade

Premier Purić bo resigniral

London, 18. apr.—Razrešitev jugoslovanske politične zagonetke je po poročilih, ki krožijo v Londonu, blizu. Poučeni krogi trdijo, da bo vlada premierja Božidarja Purića resignirala in da bo kralj Peter skušal formirati nov kabinet, v katerem bo maršal Tito, poveljnik jugoslovanske osvobodilne armade, dobil predstavnitvo.

Konflikt med Purićem in Titom se je razvil zaradi generala Mihajloviča, vojnega ministra v jugoslovanski ubezni vladi. Poroča se, da bo Peter apeliral na Tita, naj imenuje svoje ljudi za člane nove vlade pod pogojem, da mu ti prisežejo lojalnost. Sedaj še ni nobenega izgleda, da se bo Tito pogajal s Petrom.

Mnenje prevladuje, da bo kralj v govoru po radiu jugoslovanskemu ljudstvu zastavil svoj prestol z obljubo, da bo to lahko pri plebiscitu po zaključanju vojne odločilo za ali proti njegovemu povratku.

Komunikacije iz glavnega stana maršala Tita pravi, da so Nemci začeli ofenzivo proti partizanom v Sandžaku, zaeno pa priznava, da so v tej reokupirali Bjelopolje, 90 milj južnovzhodno od Sarajeva. Ljute bitke med Nemci in partizani divjajo v dolini ob reki Lim v Črni gori.

Nemški letalci so metali bombe na otok Vis, zavezniško bazo na Jadranskem morju, britski in ameriški letalci pa so bombardirali nemško pomorsko črto med Albanijo in otoki v bližini dalmatinskega obrežja.

Zastoj v pogajanjih med ADF in UMWA

Tobin in Lewis priznala poteškoče

Washington, D. C., 18. apr.—Rudarska unija United Mine Workers of America je objavila vsebino izmenjane korespondence z Ameriško delavsko federacijo, ki razkriva zastoj v pogajanjih glede vrnitve rudarske unije v federacijo. Nobenega izgleda ni, da bo zastoj kmalu končan.

Daniel J. Tobin, predsednik mednarodne bratovščine vzhodnih in načelnik odbora ADF, kateremu je bila poverjena izravnavna jurisdikcijskih sporov z UMWA, je naslovil pismo Johnu L. Lewisu, predsedniku rudarske unije, v katerem pravi, da ne vidi potrebe obnove pogajanj pred sejo članov eksekutivnega sveta ADF. Ta se bo vrnila prihodnji mesec.

Lewisov komentar je bil, "da reprezentantje UMWA nimajo ničesar dostaviti k pismu." Oba, Tobin in Lewis, sta izjavila, da so nastale nove poteškoče, katere bo treba rešiti, preden se rudarska unija vrne v federacijo.

Nov rekord v letalstvu dosežen

Washington, D. C., 18. apr.—Novo 40-tonsko vojaško transportno letalo, največje svoje vrste na svetu, je doseglo nov rekord v poletu med Burbankom, Cal. in Washingtonom. Razdaljo 2308 milj je preletelo v šestih urah in 56 minutah. Povprečna brzina je znašala 332.67 milj na uro.

Nemški špion aretiran v Argentini

Buenos Aires, Argentina, 18. apr.—Policija je aretirala Alberta H. Wookopfa na obtožbo, da je vodil špionažo v prilog Nemčiji. On je bil član špijnskega krožka, čigar načelnik je bil Siegfried Becker. Slednji je bil aretiran v februarju.

SPORAZUM O ZAVEZNIŠKI KONTROLI NEMČIJE

Cone določene za Ameriko, Anglijo in Rusijo

KORAKI ZA ODVRNITEV KAOSA

London, 18. apr.—List Observer, ki uživa ugled, da je večkrat v pravem nego v zmoti v objavljanju diplomatskih vesti, je prišel na dan z obrisom načrta, o katerem so se zedinile Velika Britanija, Rusija in Amerika. Ta se nanaša na zavezniško vojaško okupacijo Nemčije.

Po tem načrtu bodo Rusi izvajali vojaško kontrolo v vzhodni, Angleži v severni, Američani pa v južni Nemčiji. Sedež skupne zavezniške kontrole bo v Berlinu. Vse americne bodo narekovane v Berlinu.

Observer trdi, da je bil sporazum glede zavezniške kontrole Nemčije dosežen v Teheranu, ko so tam konferirali Churchill, Stalin in Roosevelt. Takrat so bile določene cone kontrole za Veliko Britanijo, Rusijo in Ameriko.

Zapadna meja cone ruske okupacije bo šla preko trikota ozemlja med Donavo in reko Oder. Bavarska, Saksonska in Wuerttemberg pridejo pod izključno ameriško okupacijo, zapadna in centralna Nemčija pa pod angleško. Doba vojaška okupacije ni bila določena in administrativski ustroj se formira po posvetovanjih med reprezentanti velenil.

Glavni predmet diskuzij je bilo vprašanje, v katero cono pride Avstrija. Ta dežela, katero je Hitler okupiral pred izbruhom druge svetovne vojne, tvori mejo med conami. Deklaracija, objavljena po konferenci zunanjih ministrov Rusije, Velike Britanije in Amerike v Moskvi, objavlja neodvisnost Avstrije.

Mnenje prevladuje, da bodo Avstrija in druge dežele, katere je zasedla nemška sila, dolgo časa pod zavezniško vojaško kontrolo; da se prepreči kaos. Prvotni načrt je dolejal ameriško okupacijo Avstrije, potem pa je bil dosežen dogovor, da skupna zavezniška komisija začasno vlada Avstrijo.

Ford Motor Co. podpisala pogodbo

Skupna izjava naglašala potrebo kooperacije

London, 18. apr.—Ford Motor Co., ki je bila ustanovljena v Angliji pred 33 leti, je podpisala pogodbo z britskim kongresom strokovnih unij. S tem so bila pogajanja, ki so trajala več tednov, zaključena.

V imenu kompanije je pogodbo podpisal L. Perry, v imenu strokovnih unij pa Walter Citrine, tajnik kongresa teh unij. V skupni izjavi sta naglasila potrebo kooperacije med delavci in kompanijo.

Pomanjkanje delavcev v vojnih tovarnah

Chicago, 18. apr.—Paul V. McNutt, načelnik federalne komisije za mobilizacijo in dobavo moštva, je v svojem govoru razkril pomanjkanje delavcev v vojnih industrijah. Dejal je, da bi te potrebovale najmanj 900,000 dodatnih delavcev. Ti naj bi nadomestili one, ki so bili poklicani v armado.

IZ URADA Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W. 26th Street, Chicago, Ill.

The New York Times od 11. aprila je prinesel sledeči izredno informativen članek izpod peresa poročevalca C. L. Sulzbergerja. Nanaša se na pogovor med tem poročevalcem in drjem. Josipom Smolako, ministrom zunanjih zadev v provizorični jugoslovanski (Riharjevi) vladi. Ta razgovor bo razjasnil marsikatero stvar o političnih načrtih Jugoslovanske osvobodilne fronte in razpril senco, ki jo hočejo kronični nasprotniki narodnega osvobodilnega gibanja raztrati med slovenskimi Amerikanci, katerim ni mogoče umevati vseh zapletenosti in zmešnjav v politični situaciji v stari domovini. To zmešnjavo so v Ameriki zakrivali oni elementi, ki hočejo slovenski ameriški življenjski pregovoriti in izbrabiti proti ljudski borbi za samoodlobo, svobodo, pravico in demokracijo in ga izkoristiti v politične namene starih političnih voditeljev, ki še vedno sanjajo, da se bo napravil čudež in da bodo poklicani nazaj za nadaljevanje svojih sebičnih ekspanzij. V doseg tega so po Hitlerjevem vzorcu nadedi priimek "komunist" vsem onim, ki so pripravljani žrtvovati svoje življenje za doseg tega tisočletnega hrepenenja slovenskega naroda. Celotno SANSU se očita, da zagovarja komunizem in komunistične načrte, dasi je SANS že davno proglasil svoje stališče čem vprašanju. SANS se opira na svoj lastni program, ki slovi na pravem tolmačenju resolucij Slovenskega narodnega kongresa in pa na programu slovenske in jugoslovanske narodne osvobodilne vojske, ki se v nobeni točki ne križa z željo slovenskih Amerikancev. Sledi dobesedni prevod Sulzbergerjevega članka:

Mirko G. Kuhel, izvršni tajnik TITOVA SKUPINA ZA SLOVANSKO FEDERACIJO

Zunanji minister Smolaka pravi, da je zveza južnih držav balkansko upanje, ki vključuje Belgarijo. Državniki pristajajo na tem, da bo narod po končan vojni sam odločil obliko vlade.

V ITALIJANSKI VASI OF JADRANU, 10. aprila.—Jugoslovansko narodno osvobodilno gibanje, zastopano v vojaštvu partizanskih vojski maršala Tita v nobenem pomenu besede ni flicke poti vsiliti kako določeno obliko vlade ali kako politično dogmo raznim narodom te dežele in prepušča vprašanje načina vlade in izbiranja bodočih voditeljev svobodnim volitvam Jugoslovancev samih po zaključitvi vojne.

Titova vlada pa seveda jasni želi ustanovitev federativne države med južnimi Slovani in upanje je, da se jim bo pridružila tudi Belgarija. Te zadeve pa se prepušča odločitvi naroda po upostavitvi miru.

Te zagotovitve o jugoslovanski politiki je dobil ta pisec danes v razgovoru z drjem. Josipom Smolako, 74-letnim ministrom zunanjih zadev maršala Tita, ki je vsled tega sponosbor govoriti z najvišjo oblastjo o političnih in diplomatičnih ciljih partizanske provizorične vlade.

Dr. Smolaka se sedaj nahaja v Italiji že nekaj mesecev in pravi, da je vzlic temu neprestano v zvezi z maršalom Titom in njegovim kabinetom. Njegovo stališče, je dejal dr. Smolaka, je, da stališče Titove vlade. Vna nji minister je nastanjen v mal kmečki vali, ki je pripravljen za njega, in je zastražen od članov jugoslovanske partizanske vojske, ki tvorijo njegovo spremeljvalstvo.

Ljudstvo samo bo odločalo "V tem trenutku," je dejal stari partizanski voditelj, "je naš glavni cilj zmaga. Naša želja je, da ljudstvo samo odloča o bodoči zgradbi jugoslovanske vlade, ko bo osvobodeno in bo imelo svobodo odločanja. O vprašanju ali bo Jugoslavija republika ali monarhija, bo odločil narod sam. Naš program predvideva federalno državo, z enakimi pravicami za vse skupine in veroizpovedi. Gotovo je, da je težko zadržati monarhijo s federalno idejo kot je zastopana v Šveici ali v

Združenih državah, toda če ljudstvo tako hoče, bo to tudi doseglo.

Vprašanje monarhije bo rešeno šele po zaključitvi vojne. Toda, želim poudariti, da naše geslo ni zmaga komunizma. Pač pa je—smrt fašizmu, svoboda narodu."

Dr. Smolaka je nadaljeval: "Komunisti ne morejo vsiliti svoje želje in političnih principov v Jugoslaviji. Imeli bomo neodvisno Jugoslavijo in svobodo ljudstvo z vsemi demokratičnimi svobodničnimi. Sigurno pridejo tudi socialne reforme v naši domovini. Toda te spremembe se ne bodo zgodile samo pri nas. Pojavile se bodo vsepovsod in se že ponavljajo."

Pisec se je pogovarjal s častitljivim državnikom, ki je prej bil v službi raznih jugoslovanskih vlad (kabinetov) za diplomatične misije, v udobni kmečki hiši. V hlevu na vratih so bila nabarvana štiri gesla: "Živio drug Tito! Živio drug Stalin! Živio Churchill! Živio Roosevelt!"

Pogovor je bil v francoščini, katero Smolaka popolnoma obvladuje. Navzoč pa je bil njegov sin, ki je njegov tajnik, in je takoj tolmačil v angleščini, če minister ni takoj mogel najti pravilne besede. Njegov sin je bil oblečen v britanski uniformi z rdečo zvezdo—partizanskim znakom—na svoji poljski čepici.

Zunanji minister se je ravnotar povrnil s spreoboda, ko je pisca sprejel. Oblečen je bil v črno obleko in na nosu je imel čipalnik s trakom. Vzlic belim lasem se je zdel mlajši za njegova leta. Dejal je:

"Politične smernice naše vlade so zelo preproste. Zavezniki smo treh veselij. Borimo se proti našemu skupnemu sovražniku. Glede vojne imamo iste smernice—triumf svobode v naši in drugih deželah.

Zgraditi želimo novo Jugoslavijo na podlagi prostosti, enakih pravic in svobode za vse narodnosti in vere. Velik del našega ljudstva se danes bori s kakršnim koli orožjem, ki je na razpolago, da se reši zatiranja.

Verujemo v idejo federaliziranja z enakimi pravicami za vse. Možno in zaželjivo je, da se v to federacijo priključijo tudi Belgarija, toda oni sami naj odločijo, če pristopijo. Pripravljeni smo jih sprejeti.

Naš prvi cilj je svobodna federalna Jugoslavija. Toda to ne zaostuje za zagotovitev miru na Balkanu. Imeti moramo balkansko federacijo in prvi korak v to smer bi bila zveza Jugoslavije in Belgarije. Zatem pa bomo povabili Albanijo, da se nam priključi s polno pravico enakopravnosti in polnomočnosti. Tedaj bomo postali zadosti močni, da odbijemo vsak napad od katere koli strani.

Kar se tiče Grške, mora i ta biti vključena v federacijo ali pa noramo skleniti stalno zavezo z njo. Naravno, da odvisi to od Grkov samih.

Prva balkanska ententa (Jugoslavija, Romunija in Grška) je mela le en namen—tisčati Belgarijo k tlom. To je bila nezdrava podlaga za miren blok. Velik vzrok pričkanja med Jugoslavijo in Belgarijo je bilo vprašanje Macedonije.

Smatram za najboljšo rešitev tega problema, da se prizna Macedoniji popolna avtonomija v okviru federalne države. To bi bil konec jugoslovansko-bolgarskega prepira. V mislih imam seveda le slovanstvo Macedonije. Grška Macedonija spada Grčiji in je del Grčije. Ta del Macedonije je morda nekaj imel večino slovenskega prebivalstva. Toda po izmenjavi turško-grškega prebivalstva pred več kot dvajsetimi leti je bil koloniziran z grškim denarjem od Grkov iz Male Azije in je sedaj del Grčije. Gotov sem, da se bosta Jugoslavija in Grčija lahko zedinili glede svojih meja.

Glede naših severnih mej verujem, da vprašanje onih Slovencev, ki so bili pod italijansko oblastjo in celotno vprašanje Istrije, ne bo tako težko razrešiti po tej vojni, karji sigurno bodo obstajale mednarodne garancije za pravico manjšin. Naravno, da bomo mi zagotovili pravico vsem manjšinam pod našo oblastjo.

Meja sama med Jugoslavijo in Italijo pa mora biti določena na podlagi zdravih gospodarskih pravic. Privilegiji narodnostnih manjšin na obeh straneh granice morajo zapasti eni ali drugi strani kot celota."

Meja sama med Jugoslavijo in Italijo pa mora biti določena na podlagi zdravih gospodarskih pravic. Privilegiji narodnostnih manjšin na obeh straneh granice morajo zapasti eni ali drugi strani kot celota."

Italijanska manjšina zastopana "Mesta ob istrski obali so po večini italijanska, toda v notranjčini (Istriji) prevladujejo Slovani in ekonomsko so odvisni drug od drugega. Res je, da je Italija imela Istrijo petindvajset let in je zatirala slovensko prebivalstvo. Mi pa verujemo v svobodo. Zanimivo bi bilo videti, če bi mi imeli Istrijo podobno število let, kdo bi jo vladal najboljšje. Mimogrede omenjeno, zastopnik italijanske manjšine je že v našem slovenskem lokalnem svetu (Slovenska osvobodilna fronta za Primorje)."

Zreč skozi okno, kjer so oboroženi partizanski stražniki z rdečimi zvezdnatimi znaki stali na straži, se je dr. Smolaka domislil dogodiljave v svoji diplomatski karieri, ko je pod kraljem Aleksandrom služil kot poslanik v Vatikanu, v Berlinu in v Madridu. Odpovedal se je službi v Madridu leta 1929, ko je Aleksander zapečel svojo diktaturo. Rekel je, da je leta 1926 v Berlinu govoril popolnoci dve uri z Jurijem Čičerinom, sovjetskim komisarjem za zunanje zadeve, ko je Moskva ribarila za jugoslovansko priznanje sovjetske zveze, toda Belgrad tega ni dovolil.

O vprašanju možnosti priznanja Titove vlade po sovjetski Rusiji, je dr. Smolaka rekel: "Mislim, da se sovjetska zveza strinja z Združenimi državami in Veliko Britanijo glede jugoslovanskega vprašanja. Nujnega vprašanja o priznanju ni. Zglejda, da sedaj še vse tri vlade nadaljujejo svoje odnose z vlado v izgnanstvu. Naša (partizanska) vlada ni priznana. Boriti se moramo in umirati za našo lastno stvar, toda ne zaslužiimo političnega priznanja. Mi smo nepoznani prijatelji."

O vlogi četnikov Veliko število dobrih jugoslovanskih domoljubov se še ni odločilo boriti se z nami in trenutno ne delajo ničesar. Priznanje bi jih hitro pripeljalo na našo stran. Naše stanje sedaj je samo to, da je maršal Tito priznan za zaveznikega vojaškega poveljnika."

Glede notranje situacije v Jugoslaviji sedaj, je dr. Smolaka rekel: "Mislim, da je največji del Mihajlovičevih četnikov že likvidirani. To so večinoma Velešrbi, ki podpirajo korupcijo starega režima. Kar se pa Mačkove hrvaške stranke tiče—Maček je s fšinga. Pošten mož je, a nacionalistični hrvaški reaktor. Ni dober demokrat. Velik del najboljših ljudi njegove stranke je z nami. Toda slišim, da išče pobotanja z belgrajsko reakcijo in ubežna vlado v Kairu."

Jaz sam sem demokrat in sem to tudi vedno bil. Tekom jugoslovanske diktature so bili moji ideali v Skandinaviji in mnogokrat sem obiskal Švedsko in Dansko, kjer je bil svoboden zrak, da sem ušel zatiranju in korupciji.

Po vojni bodo vse stranke imele svoje prostore v našem sistemu. Slovenski katoliški klerikaleci bodo ostali katoliški klerikaleci in igrali svojo vlogo. Ravnotako hrvaška seljačka stranka, katera je na primer veliko močnejša kot pa komunistična partija.

Vse, kar želimo, je—svoboda in demokracija."

NA NOVO SO SE NAROČILI NA DNEVNIK PROSVETO

Albert Kahlenberg
Los Angeles, Calif.
John Rahne
Evelith, Minnesota
Gustav Kabay
Cleveland, Ohio
John Gusei
Powhatan Point, Ohio
Trivan Vucelich
Powhatan Point, Ohio
Josephine Rogel
Barnesboro, Pennsylvania
Andrew Friedlander
High Cliff, Wis.

Albert Kahlenberg
Los Angeles, Calif.
John Rahne
Evelith, Minnesota
Gustav Kabay
Cleveland, Ohio
John Gusei
Powhatan Point, Ohio
Trivan Vucelich
Powhatan Point, Ohio
Josephine Rogel
Barnesboro, Pennsylvania
Andrew Friedlander
High Cliff, Wis.

Albert Kahlenberg
Los Angeles, Calif.
John Rahne
Evelith, Minnesota
Gustav Kabay
Cleveland, Ohio
John Gusei
Powhatan Point, Ohio
Trivan Vucelich
Powhatan Point, Ohio
Josephine Rogel
Barnesboro, Pennsylvania
Andrew Friedlander
High Cliff, Wis.

Albert Kahlenberg
Los Angeles, Calif.
John Rahne
Evelith, Minnesota
Gustav Kabay
Cleveland, Ohio
John Gusei
Powhatan Point, Ohio
Trivan Vucelich
Powhatan Point, Ohio
Josephine Rogel
Barnesboro, Pennsylvania
Andrew Friedlander
High Cliff, Wis.

Albert Kahlenberg
Los Angeles, Calif.
John Rahne
Evelith, Minnesota
Gustav Kabay
Cleveland, Ohio
John Gusei
Powhatan Point, Ohio
Trivan Vucelich
Powhatan Point, Ohio
Josephine Rogel
Barnesboro, Pennsylvania
Andrew Friedlander
High Cliff, Wis.

Albert Kahlenberg
Los Angeles, Calif.
John Rahne
Evelith, Minnesota
Gustav Kabay
Cleveland, Ohio
John Gusei
Powhatan Point, Ohio
Trivan Vucelich
Powhatan Point, Ohio
Josephine Rogel
Barnesboro, Pennsylvania
Andrew Friedlander
High Cliff, Wis.

Albert Kahlenberg
Los Angeles, Calif.
John Rahne
Evelith, Minnesota
Gustav Kabay
Cleveland, Ohio
John Gusei
Powhatan Point, Ohio
Trivan Vucelich
Powhatan Point, Ohio
Josephine Rogel
Barnesboro, Pennsylvania
Andrew Friedlander
High Cliff, Wis.

Albert Kahlenberg
Los Angeles, Calif.
John Rahne
Evelith, Minnesota
Gustav Kabay
Cleveland, Ohio
John Gusei
Powhatan Point, Ohio
Trivan Vucelich
Powhatan Point, Ohio
Josephine Rogel
Barnesboro, Pennsylvania
Andrew Friedlander
High Cliff, Wis.

Albert Kahlenberg
Los Angeles, Calif.
John Rahne
Evelith, Minnesota
Gustav Kabay
Cleveland, Ohio
John Gusei
Powhatan Point, Ohio
Trivan Vucelich
Powhatan Point, Ohio
Josephine Rogel
Barnesboro, Pennsylvania
Andrew Friedlander
High Cliff, Wis.

Albert Kahlenberg
Los Angeles, Calif.
John Rahne
Evelith, Minnesota
Gustav Kabay
Cleveland, Ohio
John Gusei
Powhatan Point, Ohio
Trivan Vucelich
Powhatan Point, Ohio
Josephine Rogel
Barnesboro, Pennsylvania
Andrew Friedlander
High Cliff, Wis.

Albert Kahlenberg
Los Angeles, Calif.
John Rahne
Evelith, Minnesota
Gustav Kabay
Cleveland, Ohio
John Gusei
Powhatan Point, Ohio
Trivan Vucelich
Powhatan Point, Ohio
Josephine Rogel
Barnesboro, Pennsylvania
Andrew Friedlander
High Cliff, Wis.

Iz gibanja SANSa in JPO-SS

Shod društve v Denverju Denver, Colo.—Članstvu SNP in vsem Jugoslovanom v Denverju in okolici naznanjam, da bomo imeli javni shod v Slovenskem domu na 4468 Washington st. Vrši se v nedeljo, 23. aprila ob treh popoldne. Shod združuje tukajšnja podpornna društva raznih organizacij za pomoč našim rezevem v Jugoslaviji. Skozi jugoslovanski Rdeči križ lahko dosti pomagamo z obliko in obutvijo.

Mi vsi vemo, da so naši ljudje v Jugoslaviji v veliki potrebi za obleko, obutev in vse drugo. Torej je dolžnost vsakega rojaka, da pogleda po svojem stanovanju in bo gotovo kaj našel—kos ali dva spodnje ali zgornje obleke, bodisi za moške, ženske ali otroke. Tisti kos bo veliko pomenil rezevem v starem kraju, obratno ga pa vsak rojak tukaj lahko pogreši. Prvi korak boste storili v ta namen, ako se udeležite tega javnega shoda v nedeljo popoldne. Na shodu bomo dobili navodila in razne nasvete, kakšna obleka se potrebuje, kam in komu bo poslana. Torej na svidenje!

Milko Mavetic, 218.

Razno iz Milwaukeeja Milwaukee, Wis.—V nedeljo bo seja SANSove podružnice. Seje naše podružnice so dokaj zanimive. Zahvalja za to gre onim, ki jih posejajo in se zanimajo za svetovni položaj s posebnim oziranjem na Jugoslavijo. Jugoslavija je danes ena tistih malih držav, na katero se ozira ves svet. Junaški čini jugoslovanskih gerilcev so jo predstavili širnemu svetu!

Ves svet ve, da jugoslovanska kri teče v potokih; ve pa tudi, da ta kri ustavlja močniji tok nemškega navala na svobodo sveta. Ves svet ve danes to—in mi vemo, četudi smo le majhen delec istega. Ali pa tudi po svojih močeh pomagamo krvavečim bratom in sestram v stari domovini? Nekateri izmed nas že, toda mnogi, ki so prenasršeni dobrot naše nove domovine, pa popolno pozabijo, da narod v domovini preliha kri za enake dobrote in enako svobodo, kot jih uživamo mi v tej deželi. Da, mnogi kar lepo pozabijo, da je v tej borbi naša pomoč krvavo potrebna.

SANS se bori za zedinjeno Slovenijo in demokratično Jugoslavijo in potrebuje naše pomoči. Ali bomo SANSu pomagali, ali bomo poslušali ljudi s srednjeveškimi idejami in lepo spali? Kar se tiče nas Milwaukeečanov vem, da ne bodo niti dremali, kaj pa šele spali—vsaj večina izmed nas ne. Dosedaj smo se zares lepo "odrezali". In prepričan sem, da se bomo v bodočnosti še bolj. Zato pa v imenu SANSa kar najljudnejše vabim vsakogar, komur je svoboda Slovencev in ostalih Jugoslovancev pri srcu, na prihodnjo SANSovo sejo v Šošaričevi dvorani dne 23. aprila ob tretji uri popoldne.

V nedeljo, 30. aprila bo v Pabstovem Gledališču velik koncert, na katerem bosta sodelovala svetovno znama umetnika Zinka Milanov, članica Metropolitanске opere v New Yorku, in violonist Zlatko Baloković. Ze ime na teh dveh nam jamčita lep in zanimiv popoldan. V resnici se nam le redkokdaj nudi prilika slišati umetnike, kakršna sta ta dva—in v resnici ne smemo zamuditi prilike, da bi ju ne slišali. Koncert se bo vršil pod avspicijo Združenega odbora ameriških Jugoslovancev in vstopnice se dobe v glavnem uradu JPZ Sloge—telefon MI 8922—pri Franku Ermencu (pogrebniku), ki vam bo tudi rad postregel s tiketi, ako ga pokličete po telefonu—MI 1831, ali pa pri Jožetu Radeljnu.

Nedeljo, dne 28. maja bo priredila naša podružnica SANSa kartno zabavo v Šošaričevi dvorani. Ženske, ki so aktivne pri SANSu, imajo celo reč v rokah in bodo preskrbele zares lepe nagrade. Par tednov imamo še časa do takrat, zato uporabimo ta čas za vezbanje pri igranju "duraka" in drugih takšnih "gemov", da bomo lahko nesli domov lepe nagrade.

Drugače je pri nas v Milwaukeeju vse "O.K."

France Puncer.

mučiti prilike, da bi ju ne slišali. Koncert se bo vršil pod avspicijo Združenega odbora ameriških Jugoslovancev in vstopnice se dobe v glavnem uradu JPZ Sloge—telefon MI 8922—pri Franku Ermencu (pogrebniku), ki vam bo tudi rad postregel s tiketi, ako ga pokličete po telefonu—MI 1831, ali pa pri Jožetu Radeljnu.

Nedeljo, dne 28. maja bo priredila naša podružnica SANSa kartno zabavo v Šošaričevi dvorani. Ženske, ki so aktivne pri SANSu, imajo celo reč v rokah in bodo preskrbele zares lepe nagrade. Par tednov imamo še časa do takrat, zato uporabimo ta čas za vezbanje pri igranju "duraka" in drugih takšnih "gemov", da bomo lahko nesli domov lepe nagrade.

Drugače je pri nas v Milwaukeeju vse "O.K."

France Puncer.

Seja št. 8 JPO-SS in št. 60 SANS Chicago.—Prihodnja seja podružnice 8 slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora in št. 60 SANSa se bo vršila v sredo, 26. aprila v Tomažinovi dvorani, 1902 W. Cermak Rd. Pričetek točno ob osmih zvečer. Polnoštevilna udeležba je zaželjena, da vsak poda poročilo o napredku pobiranja prostovoljnih prispevkov, obenem se bo tudi sklepalo o vsem potrebnem radi naše prihodnje prireditve dne 27. maja. Torej udeležite se vsi zastopniki in zastopnice, kakor tudi vsi odborniki in odbor-

MILAN MEDVEŠEK, predsednik farme SNPJ

Razni mali oglasi

HASTEN VICTORY

VOJNA JE DALA NAŠO TOVARNO V NAJHITREJŠO PRODUKCIJO

Potrebujemo ročne delavce in prevažalce, pomagače v prejemnem oddelku in odpisilatelje. Pomočnike pri strojih in pri topljenju kovine ter tovarniške delavce. Izkušnosti ni potrebna. Dnevno, nočno delo. Dobro delavno stanje. Dobra hrana po zmerni ceni. Med 8 A. M. in 6 P. M.

DANLY MACHINE Specialties, Inc.

2100 So. 52nd Avenue, Cicero, Ill. Vzemite Douglas Park "L" ali West Town BUS ali poulično do tovarne.

DELAVCE POTREBUJEMO VOJNO DELO—70c na uro. 40 ur na teden. Čas in pol za naš urno delo. JOHN BADER LUMBER CO. 2020 N. Clybourn Ave.

PRODAM 2 stan. zidano hišo po 5 in 6 sob. Stara 20 let. Centralna kurjava; zidana garaža za 2 avta. Cena \$8,000. 6004 S. Drexel Ave., Chicago. Oglasite se pri: Anton Jordan, 2552 S. Central Park Ave. Tel. Lawndale 1545. (Adv.)

Naznanilo in zahvala Z globoko žalostjo v naših srcih naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je previden s sv. zakramenti umrl dne 15. februarja 1944 moj soprog, oče, brat, last in stari oče

ANTON SAFFRAN

Blagopokojnik je bil rojen 11. januarja 1888 v Gotna vas pri Novem mestu. Pogreb se bo vršil iz cerkve Sv. Janesa Evangelista na Mt. Olivet pokopališču. Ne morem najti primernih besed, s katerimi bi se zadostno zahvalila vsem, ki ste darovali kranje vesele črevice za sv. mase ali ste orili pokojnika pokropiti in na en ali drugi način nam bili v tolažbo ob času bridke žalosti. Prirodna hvalec vsem. Zahvala tudi č. s. Rev. Schifferju za opravljene cerkvene obrede in Mr. John Jelencu za vnočno vodstvo pogreba. Zahvala tudi društvam Slova št. 1, J.P.Z.S. in društvu Slova št. 16. S.N.P.J. Ni mogoče imenovati vseh po imenu, a naša zahvala gre prav vsem.

Trenutka ne poznamo, ki zove nas od tod; Ko v groba tihno jamo nas vede zadnja pot. Kot list, ki v vetru mine, le dih, in lista ni. Nenadoma tako izgine, življenje naših dni. Daj Bog mu pokoj večni, daj, da bo na veke srečen.

Zalujoči ostali: ANNA rojena Martinčič soproga; VINCENT; MARY ANN in STEPHANIE omožena Krausz; hčere: MARY KUHAH, Cleveland, Ohio; sestra: JOSEPH KRAINZ, set: ANNA SAFFRAN, sinova ter 2 vnuka. Milwaukee, Wis.

nice društev in klubov. Na svidenje na seji. Anton Krapenc, predsednik, John Gostlieb, tajnik, John Kochevar, blagajnik.

Društvene priredbe

Priredba društva Pathfinders Gowanda, N. Y.—Najprvo naj omenim, da imajo tukajšnja slovenska društva \$275 v skladu za počastitev svojih članov-vojakov, ko se vrnejo iz voje. Zadnja skupna priredba dne 25. marca je dobro uspela in čistega prebitka je bilo \$235.

Zdaj pa se angleško poslujoče društvo Pathfinders SNPJ marljivo pripravlja na veliko priredbo, ki se vrši v soboto zvečer, 22. aprila v Slovenskem domu. To društvo ima največ članov pri vojaki, zato so članu sklenili, da gre polovica preostanka od te priredbe za vojakove, ki so se vrnejo iz voje. Zadnja skupna priredba dne 25. marca je dobro uspela in čistega prebitka je bilo \$235.

Zdaj pa se angleško poslujoče društvo Pathfinders SNPJ marljivo pripravlja na veliko priredbo, ki se vrši v soboto zvečer, 22. aprila v Slovenskem domu. To društvo ima največ članov pri vojaki, zato so članu sklenili, da gre polovica preostanka od te priredbe za vojakove, ki so se vrnejo iz voje. Zadnja skupna priredba dne 25. marca je dobro uspela in čistega prebitka je bilo \$235.

Apeliram na vse tukajšnje Slovence, da se zopet udeležijo možnosti, ker se vam nudi precej zdravega humorja, petja, godbe in še marsikaj drugega. Pomnite, da gre polovica prebitka za vojakove, člana kluba Slovenskega doma. Na svidenje v soboto zvečer v SD. (Več bo v dnevniku—ured.)

John Matekovich, 325.

RAZPIS SLUŽBE OSKRBNIKA FARME SNPJ

Kdor bi imel veselje oskrbovati poznane izletniške prostore Clevelandskih društev SNPJ, ki se nahajajo blizu Chardona, O., ima zdaj lepo priliko dobiti to mesto. Oskrbnik lahko postane le tisti, ki je član SNPJ oženjen in polnoleten. Za vse informacije v zvezi s to službo se obrnite na tajnico farme SNPJ. Njen naslov je: Mrs. Cecilija Šubel, 1107 E. 88 St., Cleveland, Ohio.

MILAN MEDVEŠEK, predsednik farme SNPJ

Razni mali oglasi

HASTEN VICTORY

VOJNA JE DALA NAŠO TOVARNO V NAJHITREJŠO PRODUKCIJO

Potrebujemo ročne delavce in prevažalce, pomagače v prejemnem oddelku in odpisilatelje. Pomočnike pri strojih in pri topljenju kovine ter tovarniške delavce. Izkušnosti ni potrebna. Dnevno, nočno delo. Dobro delavno stanje. Dobra hrana po zmerni ceni. Med 8 A. M. in 6 P. M.

DANLY MACHINE Specialties, Inc.

2100 So. 52nd Avenue, Cicero, Ill. Vzemite Douglas Park "L" ali West Town BUS ali poulično do tovarne.

DELAVCE POTREBUJEMO VOJNO DELO—70c na uro. 40 ur na teden. Čas in pol za naš urno delo. JOHN BADER LUMBER CO. 2020 N. Clybourn Ave.

PRODAM 2 stan. zidano hišo po 5 in 6 sob. Stara 20 let. Centralna kurjava; zidana garaža za 2 avta. Cena \$8,000. 6004 S. Drexel Ave., Chicago. Oglasite se pri: Anton Jordan, 2552 S. Central Park Ave. Tel. Lawndale 1545. (Adv.)

Naznanilo in zahvala Z globoko žalostjo v naših srcih naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je previden s sv. zakramenti umrl dne 15. februarja 1944 moj soprog, oče, brat, last in stari oče

ANTON SAFFRAN

Blagopokojnik je bil rojen 11. januarja 1888 v Gotna vas pri Novem mestu. Pogreb se bo vršil iz cerkve Sv. Janesa Evangelista na Mt. Olivet pokopališču. Ne morem najti primernih besed, s katerimi bi se zadostno zahvalila vsem, ki ste darovali kranje vesele črevice za sv. mase ali ste orili pokojnika pokropiti in na en ali drugi način nam bili v tolažbo ob času bridke žalosti. Prirodna hvalec vsem. Zahvala tudi č. s. Rev. Schifferju za opravljene cerkvene obrede in Mr. John Jelencu za vnočno vodstvo pogreba. Zahvala tudi društvam Slova št. 1, J.P.Z.S. in društvu Slova št. 16. S.N.P.J. Ni mogoče imenovati vseh po imenu, a naša zahvala gre prav vsem.

Trenutka ne poznamo, ki zove nas od tod; Ko v groba tihno jamo nas vede zadnja pot. Kot list, ki v vetru mine, le dih, in lista ni. Nenadoma tako izgine, življenje naših dni. Daj Bog mu pokoj večni, daj, da bo na veke srečen.

Zalujoči ostali: ANNA rojena Martinčič soproga; VINCENT; MARY ANN in STEPHANIE omožena Krausz; hčere: MARY KUHAH, Cleveland, Ohio; sestra: JOSEPH KRAINZ, set: ANNA SAFFRAN, sinova ter 2 vnuka. Milwaukee, Wis.

Odženite Plin ZAPEKE

in ublažite vaš želodec

Ako se vas drži zapeka in vas dela miserno, nervozno in iz reda in če trpite valod glavobola, smrdljivega diha, izločene nerednosti, neprebravost, lagaba epanca, pomanjkanja apetita ter leti teže v želod

Federacije S. N. P. J.

Zapisnik barbertonske federacije

Megadore, O. — Zadnja seja barbertonske federacije društva SNPJ se je vršila 30. jan. v klubovih prostorih v Kenmuru. Predsednik Blaž Citar jo odpre ob 10. dopoldne. Navzoči so vsi uradni. Zapisnik prejšnje seje sprejet kot čitan.

Tajnik br. A. Jakič prečita pismo Prosvetene matice, nakar je sklenjeno, da federacija še ostane včlanjena v tej ustanovi. Prečita tudi pismo društva 484, ki je vzeto na znanje ter poroča, da je poslal \$10 SANSU iz federacijske blagajne. Ročna blagajna znaša \$30.05. Enako poročila tudi nadzorni odbor, ki je pregledal knjige in našel vse v redu.

Zastopana so društva št. 48, 73, 170, 315, 456, 516, 535, 626 in zastopniki poročajo: Br. A. Ocep peče poročila, da je njih društvo št. 48 pridobilo dva nova člana v mladinski oddelku. Od št. 170 poroča Frank Zakely, da imajo enega člana več. Od društva 178 je pismo poročilo, da še ostane v federaciji.

Razno: Br. A. Jakič priporoča, naj se federacija izreče, da se strinja z br. Molkom v zadevi konflikta z gl. odborom, br. Frank Guna pa priporoča, da federacija ostane nevtralna. Br. P. Chufar predlaga, da federacija kupi še za \$200 vojnih bonov. Društvu 315 je izplačana nagrada 50c za pridobitev novega člana v mladinski oddelku. Br. Jakič poroča, da sta za federacijske seje v tem letu na razpolago brezplačno obe dvorani, v Kenmuru in Barbertonu. Sklenjeno je, da se seje vrše po starem, to je na vsake tri mesece. Br. Chufar priporoča, da se po seji opusti lunch ali prigrizek za nedoločen čas.

Novi zastopniki so: Joe Valentič za društvo 48, Pete Chufar za društvo 315, Josephine Debevec za društvo 484, Charles Durmež in Matt Močnik za društvo 626. Sklenjeno je, da ostanejo plače odborov po stagem za leto 1944.

Za tekoče leto so izvoljeni sledeči uradniki: Predsednik Blaž Odar, podpredsednik Fr. Markovih, tajnik-blagajnik A. Jakič, zapisnikar Patt Peklaj; nadzorniki Pete Chufar, Fr. Markovih, J. Markun.

Prihodnja seja se vrši v Barbertonu v dvorani društva Domovine dne 30. aprila ob desetih zjutraj. Zaključek seje ob 11.45.

Matt Peklaj, zapisnikar.

Zapisnik clevelandake federacije

Cleveland. — Zadnja seja clevelandake federacije SNPJ se je vršila v soboto, 25. marca ob 8.30 zvečer pod vodstvom predsednika Matta Petrovicha. Zapisnik prejšnje seje sprejet z malim popravkom.

Br. Lucie poroča o postojanki 39 SANSa, da je že poslala nad \$5000 v gl. urad, članom pa bo v kratkem poslala nove karte.

Odbor za mladinski zbor poroča, da se je zbor dal slikati v avditoriju SND na St. Clairju. Na sliki je 50 pevcev in pevk in slika bo priročena v Prosveti in Mladinskem listu. Polovica vstopnice za prvi zborov koncert, ki se vrši 21. maja, je bilo razpoložljivo v okolici. Repetitorji na vse člane, naj jih razporejo da bo boljši uspeh. Odleži tudi apelira za delavce, ki bi pomagali na tem koncertu; vsi ki se prijavijo, so prošeni, da to storijo.

Pisna društvenih zastopnikov: Društvo Naprej št. 5 praznuje 10-letnico svojega obstanka v SANSu; SND; darovalo je \$10 v pomoč, \$15 Rdečemu križu, \$100 SANSu. Društvo 126 darovalo \$5 JPO-SS, \$5 za pomoč in praznuje 40-letnico. Društvo 126 je darovalo \$15 Rdečemu križu, po \$5 v pomoč SANSu in JPO-SS in \$10 v pomoč Rdečemu križu. Društvo 153 so pridobili več članov v mladinski oddelku. Društvo 185 je darovalo \$25 Rdečemu križu. Pri društvu 442 je umrla članica, Rdečemu križu

naših članov. Vstopnice so na prodaj pri vseh društvenih tajnikih. Vse tajnike tudi prosim, da skušajo dobiti na prihodnji seji svojih društev par članov, ki bi pomagali pri prireditvi, posebno v bar-roomu bomo potrebovali nekaj dobrih točajeve.

Imena teh delavcev naj tajniki naznanijo meni ali pa federacijski tajnici sestri Josephine Tratnik, 1116 E. 71. St.

Matt Petrovich, predsednik.

Seja milwaukeeke federacije

Milwaukee, Wis. — Zastopnikom in članstvu društev milwaukeeke federacije SNPJ naznanjam, da se vrši redna trimesečna seja v nedeljo, 23. aprila v Sostaričevi dvorani, 539 S. 6th st. Opozarjam vse zastopnike, da pridete v dvorano ob času, tako da pričemo s sejo točno ob dveh popoldne, ker potem bo tudi seja SANSa v isti dvorani.

Frank Primozich, tajnik.

Seja girardske federacije

Youngstown, O. — Okrožna federacija društev SNPJ ima svojo trimesečno sejo v nedeljo, 23. aprila v Hrvatskem domu, 1012 West Federal st., Youngstown. Pričetek ob dveh popoldne.

Vsa društva, spadajoča k federaciji, naj gotovo pošljejo svoje zastopnike, vabljeni je pa tudi ostalo članstvo, posebno še članstvo društva 153. Po seji bomo imeli domačo zabavo in izvrstno godbo za stare in mlade. V nedeljo torej vsi na federacijsko sejo, da se malo bolje spoznamo.

Helen Fabian, tajnica.

Se en poziv bridgeportske federacije

Bellaire, O. — Bliža se 23. april in s tem redna seja bridgeportske federacije SNPJ. Še enkrat pozivam vsa okoliška društva jednote, da gotovo pošljejo svoje zastopnike na to sejo. Bratje in sestre, poglejmo v bodočnost in videli bomo, da mogoče ni več daleč čas, ko bomo potrebovali pomoč naše federacije. Tudi poglejmo v preteklost, samo nekaj let nazaj in prepričali se bomo, da nam je bila federacija v silni vedno pripravljena pomagati, če smo se pri svojem društvu prijavili za pomoč. Tudi smo lahko prepričani, da naša federacija lažje zalaži asessment za brezposelnega člana kot pa posamezno društvo.

Naša federacija posluje v vseh ozirom nepristransko. Naj bo član Slovenec, Srb ali Hrvat, je vedno kakor brat in brat. Zato torej posetimo federacijsko sejo 23. aprila v velikem številu, tako da z združenimi močmi ukrenemo kaj v korist 40-letnega jubileja, ki ga naša jednota praznuje letos. Naj nam bo vedno pred očmi napredek jednote. Zatorej zasukajmo vsi rokave in storimo vsak po svoji moči v tej jubilejni kampanji in uspeh nam je zagotovljen. Bratje in sestre, naprej nevdzdržema za boljše in močnejše SNPJ!

Louis Pavlinich, tajnik.

Seja westmorelandske federacije

Hermintie, Pa. — Člani in zastopniki društev westmorelandske federacije SNPJ so tukaj obveščeni, da se vrši prihodnja seja federacije v nedeljo, 23. aprila v Yukonu, pričetek točno ob dveh popoldne.

Vsi zastopniki naj se gotovo udeležijo in vabljeni je tudi članstvo. Uradniki in nadzorniki pa naj pridejo skupaj eno uro pred sejo, da pregledajo knjige. Prosim, da upoštevate to željo.

Anton Zornik, tajnik.

Iz urada clevelandake federacije SNPJ

Cleveland. — Vsem društvenim zastopnikom v Clevelandu naznanjam, da se vrši prihodnja seja naše federacije v soboto, dne 22. aprila ob 8. uri zvečer v Slov. narodnem domu na St. Clair Avenue.

Upam in želim, da se te seje udeležijo prav vsi društveni zastopniki, ker je ista jako važna iz razloga, ker je to zadnja seja pred veliko prireditvijo našega mladinskega pevskega zbora, ki se vrši v nedeljo, dne 21. maja. Razpravljalo in sklepalo se bo o vseh podrobnostih v zvezi s to prireditvijo. To bo prvi nastop naše mladine in jako važno je za pevski zbor, kakor tudi za vse člane SNPJ v Clevelandu. Vsi želimo prireditve uspešna. Vsi želimo, da bo dvorana Slov. narodnega doma ta dan napolnjena, kar bo v spodbudo našim mladim pevcem in v ponos in čast članstvu SNPJ v Clevelandu. Ne smemo pozabiti, da je uspeh takih prireditev vedno odvisen od skupnega dela in naporu nas vseh, in odbor federacije pričakuje kooperacije vseh

Ko se je pred več kot 30 leti ustanovilo žensko društvo št. 130, je on mnogo delal in pomagal temu novemu društvu, ki je danes eno najaktivnejših ne samo v Minnesoti, marveč sploh pri jednoti. Leta 1930 se je odpovedal predsedništvu z željo, da ga nadomestijo mlajši člani, kar je zadelo podpisane. Od takrat ni bil več v odboru, ampak na seje je prihajal in tudi debatiral, ako je uvidel, da je potrebno. Ko sem se vozil z zadnje konvencije iz Pittsburgha do Chicago, me je br. John Goršek iz Springfielda, Ill., vprašal, kako je kaj njegov stari znanec Frank Masera in mi naročil, naj ga v njegovem imenu pozdravim. Johnu povem, da sem to nalogo izvršil in Frank je bil zelo vesel teh pozdravov.

Ob smrti je bil 70-letnik. Zaprta žena in več odraslih otrok. Družini izrekam iskreno sožalje, Franku pa trajen spomin!

Drugi član, ki ga je društvo izgubilo, je bil L. Lushin, sin pokojne Kate in še živečega Antona Lushina. Pokojni L. Lushin je padel za domovino v Italiji. Bil je zelo aktiven in priljubljen mladenič, ampak nesreča ne počiva. Moje sožalje očetu in sorodnikom! **Jacob Setnikar**.

Svoboda priredi igro 30. aprila

Detroit. — Pevsko društvo Svoboda priredi tridejansko igro v angleščini v nedeljo, 30. aprila ob štirih popoldne v Delavskem domu na 437 S. Livernois ave. Igra je humoristična in se imenuje "Chintz's Cottage". Vsa tri dejanja se vrše okrog te hišice.

Igre ne bom bolj natančno opisoval. Kar pogledat jo pridite in vem, da boste zadovoljni, ker igralci se bodo potrudili, kar je v njih moči, da vas zadovolje. To je edina priredba Svobode v tej sezoni, zato je najbolje za vas, da si vstopnico takoj nabavite, če hočete videti vsaj eno predstavo. Med dejanji bo na programu tudi nekaj pesmi.

Torej rojaki in rojakinje v Detroitu in okolici, udeležite se te igre. S tem boste dali mladini voljo in pogum za nadaljnje delo na polju kulture. Zadnja leta je naša Svoboda opelala in z njo je umrla tudi slovenska pesem v Detroitu. Vse najboljše pevске moči nam je vzel Stric Sam. Le mala peščica jih je ostala in še to so skoraj sama dekleta. In tem dekletom se moramo zahvaliti, da je Svoboda še živa. Zato jim tudi pomagajmo in pri tej prireditvi napolnimo dvorano. Vi ne veste, kako je igralce zadovoljen in koliko bolj navdušeno igra v polni dvorani; pa tudi hitro pozabi na ves trud in težkoče, ki jih je imel skozi tedne, ko je hodil na vaje, če vidi, da so ljudje zanimajo.

Torej Slovenci v Detroitu, pomagajmo dekletom, da obdrže edino kulturno društvo v naši naselbini. Upam, da ne bo dolgo, ko bo konec vojne in ko pridejo naši pevci zopet domov. Potem bomo spet priredili kako lepo delavsko dramo v slovenskem jeziku, ne pa samo komedije, kakor jih moramo sedaj. Prebitek te priredbe je namenjen za naše člane in njih prijatelje, ki so pri vojakih. Vstopnica za to priredbo je precej vsoka, namreč 85c, ampak ne moremo pomagati, ker gre od te vsote 20% za federalni davek. Po igri bo ples kot običajno. V spodnji dvorani vam bomo postregli čim več bomo mogli. Torej v nedeljo, 30. aprila ob štirih popoldne na svidenje v Delavskem domu.

August Platt, 121.

O smrti članice

Presto, Pa. — Kakor je bilo v Prosveti poročano, je tukaj umrla Mary Strava, članica društva 166 SNPJ. Danes bom napisala par besed v spomin tej blagi ženi. Ona je umrla 23. marca po štirih dneh mučne bolezn. Zadetja je bila od kapi in je bila skoraj ves čas v nezavesti, dokler je ni rešila smrt. Stara je bila 70 let. Doma je bila iz Vavé v Planinski dolini nad Škofjo Loko. V Ameriki je bila 40 let. Tukaj zapuščila žalujočega moža, sina, tri hčere, štiri vnukinje in enega brata, v starem kraju pa brata in sestro, če sta še živa.

Težko jo bodo pogrešali, ker je bila dobra žena še bolnemu možu in skrbna mati svojim otrokom. Da je bila priljubljena, se je pokazalo pri pogrebu 27. marca, ko je bila kljub slabemu

vremenu velika udeležba. Krsta je bila obložena s cveticami. Društveni bratje in sestre smo jo po možnosti spremlili k zadnjemu počitku. Tudi društvo jo bo pogrešalo, kajti bila je zvesta članica in dobra plačnica — ob smrti je imela šestmet plačah še za naprej.

Da pa naše društvo št. 166 ne bo prizadeto radi smrti članice, je poskrbela štoklja, ki je pri družini John in Julia Klemencič (deklisko ime Kos) pustila na velikonočno zdravo hčerko — tudi mati je zdrava. Tako je društvo dobilo novo članico v mladinski oddelku. Čestitke!

Helen Robich, tajnica.

Društvene priredbe

Jednotinska proslava

Arma, Kans. — Dasi letos ne bo naša prvomajnska proslava v tako velikem obsegu kot druga leta, vendar upamo, da bo naša priredba uspešna, v kolikor je v teh časih mogoče pričakovati. Pripravljalni odbor je nekako premostil večje zapreke in tako je naša običajna majniška proslava zagotovljena.

Ampak to ne bo samo navadna majniška proslava! To bo namreč tudi praznovanje 40-letnice SNPJ! Ker je v teh časih težko aranzirati uspešno društveno priredbo, bo pač to naša edina priredba kanskih društev SNPJ, na kateri bomo skupno proslavili 40-letnico naše velike bratske organizacije.

Seveda ne smemo pozabiti tudi na drugi važni del te proslave, namreč da bo tudi praznovanje 40-letnice prvega jednotinskega društva v Kansasu, društva Bratstvo naprej št. 9 SNPJ v Yalu.

Od vas članov in okoliških naselbin pa je odvisno, v koliko bo ta naša priredba uspešna. Ker so naše društvene priredbe postale tako redke, zatorej upamo, da gotovo pridete v nedeljo popoldne, 30. aprila v Yale na to proslavo. Začetek ob 2. uri popoldne. — **Pripravljalni odbor**.

Jubilej Planinskega rala

Cleveland. — Čas hiti in leta gredo naprej hitreje kot se nam dozdeva. Staramo se in tako tudi organizacija. Naše društvo Planinski raj 107 SNPJ je že prestalo 35 let. V verigi časa to ni dolga doba, ali za naše člane je dolga. Ko je bilo društvo ustanovljeno, smo bili še vsi mladi, večinoma samski, danes pa imamo več vnuk in vnukinje.

Kljub naši starosti pa še nismo prenehali z delom na društvenem polju. Danes, ko je mladina v službi Strica Sama, je še toliko bolj potrebno, da storimo, kar je v naši moči, da delo na društvenem polju za zastane.

Kot je bilo že poročano, naše društvo praznuje svoj 30-letni jubilej v nedeljo, 30. aprila. Program se prične ob 3. popoldne v Švicarski dvorani na 13. cesti in Arsenal ulici. Vabimo vsa sosednja društva v St. Louisu in Illinoisu, da se udeležijo te naše proslave. Vabimo tudi Srbe in Hrvate. Pridite in se bomo po bratsko zabavali. Upam, da bo navzoče vsakdo, ki mu bodo razmere dopuščale.

Program bo bogat, s petjem, igro in živo sliko. Navzoč bo kot govornik tudi gl. predsednik jednote Vincent Cainkar, ki je bil med ustanovitelji društva, katero je bilo aktivno vsa ta leta svojega obstanka. Delalo je tudi na prosvetnem, kulturnem in delavskem polju.

Društvo ima danes 17 članov v službi Strica Sama. V času svojega obstanka je spremlilo k zadnjemu počitku 31 svojih članov. Mladina, ki je še ostala med nami, je tudi aktivna. Sedaj imamo dekliski kontest, to je, katera bo "Miss Planinski Raj". Zadržnih pet let je to čast nosila sestra Dorothy Petrovic, ki pa je nedavno spremenila svoje ime, ker se je omožila. Današnje kontestantinjice so: Jean Medved, Ellen Marie Zvanut in Lilly Gregorich. Rojaki in člani, podpirajte ta dekleta in pomagajte oni, kateri želite, da bo prva v tem kontestu.

Člani, vi pa glejte, da boste prodali dosti stopnic in pripeljali dosti prijateljev na priredbo. Bratje in sestre, na vas je ležeče, kakšen uspeh bomo imeli. Veseljeni odbor je naredil, kar je bilo v njegovi moči. Sedaj pa vi pokazite, ako vam je društvo pri

rodni dom poslušat lepo petje naše mladine.

Učitelj tega zbora je nadarjeni mladi glasbenik brat Melečkar.

V nedeljo, 23. aprila pa priredi koncert pevski zbor Zarja. Tudi na to prireditev ne pozabimo. Dandanes ni lahko vzdrževati pevskega zbora in vršiti kulturno nalogo med nami. Je veliko truda pri tem in prav tako veliko požrtvovanja. S tem, da se udeležite Zarjinega koncerta, boste pomagali tudi svojim bratom in sestram v stari domovini, kajti polovico dobička je namenjen za Jugoslovanski pomožni odbor.

Čitateljem Prosvete je že znano, da kandidira za gospodarja države Ohio clevelandski župan Lauseche. Pred meseci, ko se je umgibalo, ali bo kandidiral ali ne, sem napovedal, da bo. Danes pa napovedujem, da bo nominiran in izvoljen. Seveda, ne bo mu lahko poraziti republikance. In ne samo to. Lauseche je kot župan storil marsikatero napako. Toda zmagal bo za gospodarja le tedaj, če bo vodil intenzivno kampanjo po državi Ohio. Tisti, zlasti preprosti ljudje, ki Lauseche enkrat slišijo in vidijo, ga ne pozabijo zlepa.

V naši Prosveti se precej piše o revmatizmu. Za to boleznijo trpi marsikdo, zlasti oni, ki težko delajo in so izpostavljeni slabemu vremenu, poleg tega pa živimo v velikem številu v krajih, kjer imamo vlažno klimo. Od članov prihajajo razne sugestije, kako se izogniti te nadležne bolezni. Jaz ne bi poslušal nikogar drugega kot priznanega zdravnika. Mislim, da bi bilo dobro, da bi naš vrhovni zdravnik dr. Zavertrnik, ki je dober in ugleden gleder, napisal temeljit članek glede revmatizma in članstvu svetoval, kam in h komu se naj obrnejo v svrhu ozdravitve v bolezni.

Tudi mene včasih malo matra revmatizem, a jaz dobro vem, kako bi ga kaj kmalu ozdravil. Treba bi mi bilo iti samo v Florido, kjer bi se lepo solnili in nič delal. V nekaj mesecih bi bil zdrav kot riba. Seveda, treba bi bilo denarja, katerega pa nima mali človek, temveč samo veliki trebušniki. 80% delavcev je zato bolnih, ker nimajo denarja in počitka. Tako je bilo in tako bo, dokler bomo imeli kapitalistični sistem.

V ameriški armadi in prav tako v drugih evropskih armadah je precej velik problem spolna bolezen. Zadnjič sem čital, da se vojaki nalezijo spolnih bolezni tudi v Clevelandu. Toda po zadržilu mnogih zdravniških strokovnjakov, ki so obiskali ruske vojaške bolnišnice, med ruski vojniki spolne bolezni sploh ne eksistirajo in prav tako izredno malo med civilnim prebivalstvom.

Letos je treba posebne pozornosti, ko obhajamo 40-letnico jednote in trdega dela. Znosili smo skupaj naše žulje in zgradili velike sklade. Potrebno pa je, da čuvamo naše investicije in jih postavimo še na bolj trdno podlago s tem, da z združenimi močmi agitiramo za nove člane in navdušujemo mladino za jednote.

Končno uljudno vabim vse člane in druge prijatelje iz okolice, da se naše veselice udeležijo v velikem številu! Za izvrstno muziko bo skrbela godba Paula Dolinarja, za najboljšo postrežbo pa veselilni odbor. Na svidenje 6. maja.

Louis Čepuder.

Priredba za vojake

Burgettstown, Pa. — Pred par leti smo tukaj ustanovili Slovence Service Club za vojake, ki so v oboroženi sili. Ker za božič vsakemu pošljemo \$10, zato smo se namenili, da priredimo veselico 22. aprila v ta namen, na kateri bo tudi neka oddano. Igral bo Stan Vitan. V isti namen priredimo veselico 13. maja.

Vse občinstvo je vabljeno ob blizu in daleč na to veselico. Vrši se v prenovljenem Slovenskem domu, kjer je velik prostor za ples. Torej na svidenje v soboto, 22. aprila in 13. maja.

Frank Laurich.

Od časa do časa

poroča in komentira **Milan Medvešek**

Danes bo ta kolona napolnjena v prvi vrsti z oglaševanjem važnih društvenih priredb. V Clevelandu smo imeli v začetku letošnje sezone malo priredb, a jih je zdaj toliko več. Med njimi je nekaj zelo važnih.

Štiridesetletnica društva Naprej št. 5 SNPJ je brez dvoma važen dogodek za naša fraternalizem. To društvo je od vsega začetka igralo važno vlogo v slovenski clevelandski naselbini. Bilo je vedno napredno, radodarno in solidarno z vsako koristno in napredno akcijo. Tudi v veliki enotnosti družini se je vse akoci odlikovalo in bilo dolgo časa največje društvo. Danes je na tretjem mestu, kar je nekaj izrednega, če pomislimo, da društvo nosi št. 5, to je, da je eno izmed najstarejših društev SNPJ.

Štiridesetletni jubilej Napreja moramo izvesti tako kot se spodobi za tako pionirsko društvo. Odbor bo brez dvoma izvršil dobro svojo nalogo in prav tako je upati, da bo članstvo društva in ostalih društev v Clevelandu storilo svojo dolžnost!

Program proslave je bil že priobčen v Prosveti. Po mojem skromnem mnenju bo podan na tej proslavi najlepši program v letošnji sezoni. Nastopijo naši najboljši in splošno priznani pevci, glasbeniki in drugi. Z govorniki vred bo podanih okoli 18 točk.

Proslava se vrši 7. maja popoldne ob treh v Narodnem domu na St. Clair ave. Ne pozabite tega datuma!

Druga nad vse važna prireditve pa je prvi koncert mladinskega pevskega zbora SNPJ. Tudi ta prireditev se vrši v Slovenskem narodnem domu na St. Clair ave., in sicer v nedeljo popoldne, dne 21. maja.

Radi govorimo o mladini, radi se pritožujemo čez njo — prav tako kot so se naši starši nekoč pritoževali čez nas. A vse to ni dovolj! Pritoževati se, ne pomagati nikomur nič. Treba je, da inteligentno presojamo svoje otroke in jih obenem uvajamo v tiste naše stvari, ki so dobre, vzgojne in ki plemenitijo naš mladi rod. Slovenska pesem je dobra hrana za mlade duše, zato učimo našo mladino slovenske pesmi.

Tako nalogo si je nadela clevelandska federacija SNPJ in ustanovila mladinski pevski zbor, kateri danes šteje lepo število mladih članov in članice.

Seveda, ne bi bilo lepo od nas, če ne bi pokazali zanimanja za ta mladi pevski zbor SNPJ. Ne bi bilo lepo, če ne bi bila dvorana SND dne 21. maja nabito polna. Zato, bratje in sestre SNPJ v Clevelandu in okolici, pohitimo na omenjeni dan vsi v Na-

srcu in da ste v resnici dobri člani. Vsakdo naj bo ponosen, da je član društva in s tem tudi naše dične SNPJ.

Theresa Speck.

Veselica društva 89

Midway, Pa. — Dasi živimo v kritičnih časih, ko odhajajo naši fantje in mladi, možje na bojno fronto, kjer dajejo kri in življenje za nas, da se nam bo bolje godilo doma, in da bomo še živeli svobodno, se je naše društvo 89 SNPJ vseeno odločilo, da priredi plesno veselico. Vrši se v soboto zvečer, 6. maja v lastni dvorani.

Sem pa tam so nam kljub težkim časom potrebne tudi veselice in druge priredbe, da pozivimo društvene aktivnosti in da se mladina malo povesele, kar jo je še med nami, starejši se pa malo pogovorimo pri vrčku piva. Mi na domači fronti ne smemo rok križem držati, marveč moramo skrbeti, da dobo društva in jednota na dobrem stališču, ko se naši člani-vojaki vrnejo domov, da ne bodo razočarani in nam očitali, da smo zanemarili domačo fronto.

Valed tega apeliram na vse člane in članice društva, da bi se bolj redno udeleževali društvenih sej. Ako člani vestno vrše svoje dolžnosti, imajo tudi uradniki mnogo več veselja do dela, ker s tem se jim daje priznanje.

Glasovi iz naselbin

PROSVETA THE ENLIGHTENMENT

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Naročnina za Združene države (izven Chicago) in Kanado \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta, \$1.50 za četrt leta; za Chicago in okolico Cook Co. \$7.50 za celotno leto, \$3.75 za pol leta; za inozemstvo \$9.00. Subskripcije: za Združene države (razen Chicago) in Kanado \$6.00 na leto, Chicago and Cook County \$7.50 na leto, tujne države \$9.00 na leto.

Cene oglasov po dogovoru.—Rokopisi dopisov in nenarodnih članov se ne vračajo. Rokopisi literarne vsebine (črtice, povesti, drame, pesmi itd.) se vrnejo pošiljatelju le v slučaju, če je priložil politično.

Advertising rates on agreement.—Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned. Other manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned to sender only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

PROSVETA

2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Uvodna beseda

Mislím, da bo na mestu; da ob nastopu službe gl. urednika spreporim nekaj uvodnih besed glede smernic in naloge Prosvete. Sicer se mi ni treba predstavljati članstvu jednote in čitateljem Prosvete, ker smo stari znanci. Pri Prosveti sem blizu 15 let, odkar je pustil pokojni Jože Zavertnik, ki nam je prej tako žilavo in iskreno dajal inspiracije do jednote in delavskega gibanja. Zadnjih sedem let sem urejal slovenske dopise za dnevnik in tednik, čital odtise in marsikaj napisal—pa tudi delal pomote!

Ko se je zadnjič poslovil od nas Ivan Molek, mi je bilo iskreno žal, dasi se zadnja leta čestokrat nisva strinjala in včasih bila tudi v odprtem idejnem (ne osebnem) konfliktu. Žal mi je bilo, da je prišlo do tega, ker se zavedam, koliko je on storil s peresom na prosvetnem polju za prebujo slovenskega delavstva v Ameriki. Njegova zbirka dobrih, jedrnatih in fundamentalnih razprav, dalje povesti, dram in pesnitev je velika. Večini od nas jezikovnih samoukov v tej deželi nam je bil tudi slovniški učitelj. In dasi se zadnja leta nisva v marsikem strinjala, upam, da mi članstvo ne bo zamerilo, če mu na tem mestu kot njegov naslednik pri Prosveti izrekam priznanje in zahvalo za njegove zasluge.

Prosveta (dnevnik, kakor prej tednik) je bila rojena iz potrebe slovenskega delavstva v Ameriki in na željo razredno zavednega članstva SNPJ. To delavstvo je sicer imelo dva tednika: Prosveto in Proletarca, prva glasilo jednote, drugi glasilo JSZ. Ker se je jednota tista leta, kakor tudi pozneje, zelo hitro razvijala in ker je obnem nastala želja med zavednim članstvom po lastnem delavskem dnevniku, mu je pittsbuška konvencija leta 1915 izpolnila željo pod pogojem, da dobi število predplačanih naročnikov.

To se je zgodilo in tako je slovensko delavstvo v tej deželi dobilo svoj lastni dnevnik. Ker pokojni Jože Zavertnik ni bil nikak oportunist, pač pa do mozga razredno zaveden delavski in socialistični agitator, je Prosveta pod njegovim urejanjem dobila strogo delavski značaj. Obratno pa je Prosveta dajala jednoti značaj delavske podporne organizacije, kar je še danes in upamo, da ostane tudi v bodoče—naloga naš vsah je, da jo držimo v tem pravcu!

In če hočemo, da jednota koraka po svoji delavski poti, ji je delavsko orientirana Prosveta danes in v bodoče prav tako potrebna kot ji je bila v preteklosti. In kot taka je potrebna tudi članstvu po deželi—yes, slehernemu članu, kajti zavedati se moramo, da je delavstvo, zavedno, inteligentno in borbeno delavstvo nositelj bodočnosti, nositelj nove, bolj pravične ter pošteno človeške družbe, v kateri ne bodo matere rodile svojih sinov in hčera zato, da jih bo država pošiljala v masno klanje, starše pa doma zasužnjevala in obremenjevala. Končno bo mogoče doseči družbo miru, bratstva, enakosti in pravičnosti le po načelih demokratičnega socializma.

V ta namen, za doseg tega velikega cilja, kakor tudi radi potrebe jednote, je bila ustanovljena in posvečena Prosveta. Tej nalogi in temu cilju mora služiti tudi v bodočnosti. Mi tega cilja—pravične socialne družbe—seveda ne bomo dosegli; toda naši otroci in njih otroci se mu bodo dokaj približali. Naša naloga je, da jim kot organizacija in posamežno pomagamo v tem pravcu, v tej smeri, kajti drugače se bo človeštvo znašlo še v večjem peklu kot se danes nahaja.

Iz gornjih vrstic je razvidno, v kateri smeri bo pisana ta kolona in tudi urejevana Prosveta, kolikor bo v moji moči. Toda ni vse odvisno od gl. urednika, marveč od vseh, ki pišejo za Prosveto. Uvodni članki dajejo lice listu, telo pa novice, dopisi, članki in povesti. Torej list ne oblikuje samo gl. urednik, marveč ves uredniški štab in vsi dopisovalci.

Kar se delavskih novic tiče, jih zadnja leta ni bilo toliko v Prosveti kot prejšnja leta. Deloma so jih izpodrinili svetovni politični dogodki, ki jih bruha iz sebe bolna človeška družba v taki naglici in v takem obsegu, da jim je sploh težko slediti. Ampak za delavski list je potrebno, da prinaša tudi delavske novice. To pomanjkljivost zadnjih let bomo v bodoče—polagoma—skušali izboljšati.

Važna stran Prosvete so dopisi—med čitatelji skoraj gotovo najbolj priljubljeno čtivo. Z veseljem rečem, da nam dopisov niti zadnja leta ni manjkalo, dasi je bil prostozanje povečan in dasi nam je smrt pobrala več pridnih dopisnikov. In čeprav se starimo, so njih mesta zavzeli novi dopisniki. Želja gl. urednika je, da se dopisniki tudi v bodoče pridno oglašajo v listu ter s tem prispevajo k njegovi zanimivosti in privlačnosti.

Ako ni "vse dobesedno" priobčeno, se ne jezite, kajti pri "piljenju" dopisov se včasih kaj izgubi, malo spremeni ali doda; včasih pa je tudi bolje za dopisnika in za list, da izostane ali se nadomesti ta ali ona beseda, ta ali oni stavek. Naloga urednika je, da gleda pri urejanju, da dopisniku ustreže in postreže za izboljšanjem (s tem obdrži "odjemalca", kar je njemu v kredit). Veljalo bo tudi v bodoče staro Prosvetino pravilo, da mora biti vsak dopts podpisan s priimkom dopisnika; izjeme so lahko le tam, kjer so opravičljivi tehtni vzroki, toda urednik mora vedeti, kdo je dopisnik.

Končno še besedo onim, ki so zadnje čase pod vtisom, da je gl. odbor na zadnji seji "odpravil svobodo tiska" pri Prosveti. Nič takega se ni zgodilo, in gl. odbor tudi nima te pravice! (Če bi se to zgodilo, bi pisec teh vrstic ne kandidiral za gl. urednika; in ako se kdaj to zgodi—po zaključku konvencije, ne drugače!—se bo pisec takoj poslovil od Prosvete.) Gl. odbor pa ima pravico, moč in tudi dolžnost, da ustavi kakšno polemiko ali uredniške smernice, ako smatra, da so škodljive jednoti in Prosveti. Nič ne namreč ni tako popoln, da bi ne delal napak ali bil "neizmotljiv", tudi gl. odbor ne.

Toda kadar članstvo vidi, da hoče gl. odbor potegniti jednoto in Prosveto v drugo smer kot jo je začrtala konvencija, tedaj lahko nastopi proti njemu v inicitiranjem izredne konvencije. Yes, pri SNPJ ima članstvo moč, da lahko nastopi proti gl. odboru! Pisec teh vrstic ne pozna bolj demokratične organizacije kot je naša jednota, na kar smo v resnici lahko ponosni. Naprej za našo delavsko jednoto in Prosveto!

ANTON GARDEN, gl. urednik.

Za zmanjšanje delegacije

Chicago, Ill. — Iz letnega finančnega poročila jednote je razvidno, da so vsi skladi solventni, le konvencijni sklad ne bo kril stroškov prihodnje konvencije.

Ker smo v predkonvencnem letu, so članice društva Nade 102 SNPJ na zadnji seji vzele v pretres priporočilo brata Johna Shularja, ki je bilo priobčeno v Prosveti pred nekaj tedni. Članice Nade se strinjajo s tistim delom njegovega priporočila, ki gre za znižanje stroškov prihodnje konvencije. Članice so posebno naglašale, da je potrebno najti pota, kako znižati delegacijo in skrajšati konvencijo.

Zato bi bilo priporočljivo, da glavni odbor, ki ima najboljšo sliko v tem pogledu, skuša najti načrt, s katerim bi dosegli zaželjeni cilj. Priporočljivo je tudi, da društva izrazijo svoja mnenja, ker bo to v interesu vsega članstva.

Minka Alesh, tajnica.

Na agitaciji za SNPJ

Walsenburg, Colo. — Zadnjič sem omenil, da se vidimo na seji društva SNPJ v Ratonu, New Mexico, v aprilu. To se je zgodilo na velikonočno nedeljo.

Ker smo s tamkajšnjimi brati in sestrami že stari znanci, ni bilo treba predstavljanja. Ko sem prišel na vrsto, sem bil zelo zadovoljen z odgovarjanjem na različna vprašanja. Ker je tam že dalj časa skoraj bi rekel direktno povpraševanje po ustanovitvi mladinskega krožka, je bil moj namen, da vidim, kaj je na stvari in obnem, koliko bi se dalo narediti za društvo in jednoto.

Izgled za mladinski krožek v Ratonu je zelo dober, posebno še, ker je sestra Zora Gostovich pripravljena delati in prevzeti vodstvo krožka. Miss Gostovich je zelo nadarjena mladenka, in ker ima sposobnosti, bi ne bilo prav, ako bi teh sposobnosti in ambicij ne porabili za SNPJ predno nam jo 'kdo drugi odtegne.

Jaz sem in še vedno poudarjam, da agitatorji za SNPJ se ne napravijo kar čez noč, ali kakor bi na primer hruške stresel iz koša. Morajo najprvo poznati našo stran in pomen organizacije, jo vzljubiti in šele potem bodo pravi agitatorji. Ako jih ne izučimo in damo priliko do odgovornosti in agitacije, ne bodo nikdar uspeli. Sedaj, ko imamo mladinske krožke in ako od vsakega krožka dobimo par dobrih agitatorjev, potem ni strahu za napredek jednote.

Sedaj lahko vsakdo vidi, zakaj so potrebni mladinski krožki. Dajmo mladini priliko, dokler želi nekaj storiti za SNPJ. Torej na delo, bratje in sestre, ne samo v Ratonu in Galupu, New Mexico, marveč po vsej Ameriki. Zavedajte se, da je to naša organizacija. Ako je ne negujete in skrbite zanjo, jet vaša krivda in nikogar drugega.

Letos jednota slavi štiridesetletnico svojega obstanka. Ob tej važni obletnici se moramo spomniti preteklosti, dobe, ko so naši prvaki delali in agitirali in se šrtvovali. In zato imamo danes tako veliko in ponosno Slovensko narodno podporno jednoto. Ali bi ne bilo lepo, da bi se teh pionirjev spomnili vsaj ob važnih obletnicah, ako ne več, vsaj s takim delom kot so ga oni vršili in začrtali? Naš odgovor mora biti pritrdilen.

Doba, ki jo praznuje jednota v tem letu, se nam vidi precej dolga. Dolga se nam vidi deloma tudi zato, ker je jednota prerastla vse druge slovenske organizacije. Ima zdravo in trdno podlago, zato lahko nanjo zidamo še močnejšo stavbo. Jednota je danes največja in najmočnejša slovenska organizacija na tem kontinentu in kot tako jo moramo tudi ohraniti.

Par dni po prejemu slavnostne izdaje Prosvete mi pravi član: "Kaj ste pa naredili z vrhovnim zdravnikom, da ga ni na sliki? Saj je tudi on član gl. odbora SNPJ. Ali ste ga snedli?" Mislil sem si takoj: Glej ga, spaka, saj res ni dr. Zavertnik na

sliki. No, saj se ga lahko "pri-popa" pa v eni izmed prihodnjih uradnih številk.

To pišem 11. aprila. Na velikonočno nedeljo zvečer je v teh krajih pričelo snežiti, snežilo je v pondeljek in torek. Posledica tega je, da je ustavljen ves promet in prometgorovi ne obratujejo radi količine snega. Nekateri pravijo, da ni bilo tukaj kaj takega že 64 let. Koliko resnice na tem, ne vem. Pozdrav vsemu članstvu SNPJ!

Edward Tomac.

Nekaj od društva 518

Detroit. — Radi velike uposlenosti v industriji za vojne potrebe, kjer delamo večinoma vsi, so se pri nas na zapadni strani Detroita ustavile vse naše aktivnosti.

Društvo 518 SNPJ ima sedaj 13 članov pri vojnikih, od katerih se že nahajajo preko morja Frank Kopmajer, Tony Jerom, Tony Kavčić, Eddie Kozole, Joseph Jeglič. Gotovo se bo število še povečalo, ker so pričeli pobirati tudi očete. Naša želja je, da bi jim bila sreča mila, da bi prišli nazaj kot zmagovalci in da bi res zasijala boljša bodočnost človeštvu po vsem svetu. Le ako pride od tega, ne bodo velike žrtve zaman.

Na zadnji društveni seji smo razpravljali tudi glede jubilejne kampanje SNPJ, ki se je pričela s 1. aprilom. V takih razmerah kot so sedaj, ko je vse tako zaposleno, je težko s kampanjo. Društvo je zaključilo, da apelira na člane in članice, da se organizirajo in grejo na delo za pridobivanje novih članov. Želim, da se javite prostovoljno pri tajniku, ali pa na seji društva, ki se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu v Slovenskem delavskem domu na 437 S. Livernois.

Članstvo bi prosil, da se malo bolj pobriga za to vprašanje. Treba je, da povečamo naš mladinski oddelek, ki je rezerva za odrasli oddelek. Torej tišči, ki imate svoje otroke ali vnuke, vpišite jih v društvo. Sedaj vam ni treba nič drugega, kot da se podpišete na listo in vsak zdrav in normalen otrok bo sprejet v mladinski oddelek brez zdravniške preiskave.

Pri SNPJ lahko zavarujete otroka v enega izmed treh razredov. Lahko vzamete certifikat, za katerega boste plačevali 18c na mesec in otrok bo zavarovan za \$500 smrtnine. Če hočete endowment certifikat, plačujete \$1.30—\$1.38 na mesec (odvisno je od starosti otroka ob pristopu) za tisoč dolarjev smrtnine; ko otrok dopolni 16 let, pa dobite izplačano do \$280 in poleg tega še kredit za plačevanje asessmenta, če otrok prestopi v odrasli oddelek. Ako otrok prestopi v odrasli oddelek, je dvajsetletno "paid-up" zavarovanje zelo priporočljivo. V tem razredu lahko zavarujete otroka za tisoč dolarjev smrtnine in po dvajsetih letih plačevanja asessmenta je certifikat plačan. Če se hoče tak član ponovno zavarovati, lahko vzame nov certifikat. Glede tega je dobro, da čitate pravila, kjer je vse natančno opisano, kako se lahko zavarujete.

Torej ste prošeni vsi člani in članice, da ste aktivni v tej kampanji, da bo naše društvo doseglo svojo kvoto. Saj v delu je življenje.

Poznani so mi nekateri, ki pravijo, da je "inšurenec" boljši kot je SNPJ. Vsakemu takemu povejte, naj vzame svinčnik v roke, naj izračuna, koliko plača pri inšurenecu in koliko pri jednoti za enako zavarovanje in bo videl, da bo pri jednoti dobil enako ali pa še boljše polico za isti denar, poleg pa še druge ugodnosti, ki jih ne dobi pri nobenem inšurenecu. Ni treba poslušati, kaj objubljuje razni agenti, ker kompanija vedno pravi, da ni odgovorna, kar agent objubi, ampak samo za to, kar je zapisano na zavarovalni polici. To bi moral že vsakdo vedeti.

Dalje je treba tudi upoštevati, da se od inšurenčne kompanije težko dobi to, kar je zavarovanec upravičen. Marsikdo je že moral najeti odvjetnika, ki na-

vadno precej vzame. Kar je glavno, je tudi to, da vsaj inšurenec ne pomaga z izredno podporo ali za asessment, ako ga kdo ne more plačati. Tudi ne plača nobene odškodnine, bolniške podpore, operacije ali porodne nagrade. Pri inšurenecu se tudi ne morete pritožiti, oziroma nič ne zaleže, medtem pa se lahko vsak član jednote pritoži na razne inštanče, ako smatra, da se mu krivica godi.

So še druge stvari. Koliko na primer ve zavarovane, kaj se dela pri inšurenecu? Nič. Pri naših jednotah pa je poslovanje odprta knjiga; niso priobčena samo finančna poročila, ampak tudi drugo, tako tudi zapisniki konvencij, gl. odbora in gl. izvršnega odseka. Vse to je važno. Na splošno so pri jednoti člani gospodar, kajti ti odločajo po svojih delegatih, ki jih izvolijo na društvenih sejah in pošljejo na konvencijo. Pri inšurenecih zavarovanci nimajo nobene besede, marveč je absoluten gospodar je majhna skupina ljudi, ki si tudi sami določajo plače—zelo velike plače.

Ko boste na agitaciji, upam, da boste vse to pojasnili onim, ki pravijo, da so inšureneci boljši kot pa je jednota. In poleg tega so naša društva in jednota velikega kulturnega, izobraževalnega in družabnega pomena.

Obnem pozivam članstvo našega društva, da se bolj redno udeležujete sej. Tudi plačajte asessment do zadnjega v mesecu, da ne boste suspendirani, kar vem, da ne želite.

Frank Tehovnik, tajnik.

Dve koncertni prireditvi

Cleveland. — V ostalih dneh tega meseca imamo v Clevelandu dve važni prireditvi. Prva je pomladanski koncert soc. Zarje, ki se vrši v nedeljo, 23. aprila v SND na St. Clairju, pričetek ob petih popoldne. Na tem koncertu bo podana tudi spevoigra "Kmeta ali meščana".

V preteklosti smo imeli v naši veliki naselbini lepo število koncertov in dramskih priredb vsako sezono. Lahko rečemo, da smo imeli priliko uživati bogate programe, koncertne in dramske. Zadnja leta, odkar smo v vojni, se je v tem precej spremenilo tudi pri nas, kajti mnogo pevskih moči je v oboroženi sili ali so drugače zelo zaposleni, tako da ni mogoče podati tako bogatih programov kot smo jih bili navajeni v preteklosti. Pevski zbor Zarja se pač trudi, da obdrži na površju svoj kulturni nivo in pričaka boljših dni po vojni, ko bo v lažjih okoliščinah nadaljeval svojo misijo.

Zarja se je odločila, da prispeva polovico preostanka te prireditve za pomožno akcijo za stari kraj. Torej se pričakuje od naših rojakov, da bodo posetili to priredbo Zarjanov. S tem bodo dali priznanje pevcem in pevкам, ki so se odločili, da v tem kritičnem trenutku našega naroda tudi oni doprinesejo svoj delež za pomoč trpeči Sloveniji. Torej v nedeljo ob 5. popoldne napolnimo dvorano SND. Slehernega Slovenca je dolžnost, da doprinese svoj delež v ta blagi namen.

Druga koncertna priredba za pomožno akcijo za stari kraj pa se vrši zadnje nedelje v mesecu, 30. aprila ob treh; popoldne v SDD na Waterloo rd. Vrši se pod pokroviteljstvom tukajšnje podružnice št. 35 JPO-SS. Koncert podata tukajšnja pevska zborstva Slovan in Jadran s sodelovanjem mladinskega pevskega zbora SDD in njegovega godbenega odseka. Nastopi tudi ženski duet soc. Zarje, s kratkim nagovorom pa dobro znani Matt Petrovich.

Kot rečeno, se program prične od treh popoldne. Potem bo servirana okusna večerja, po večerji pa bo ples in prosta zabava. Za ples igra Vadalova godba. Vstopnina za koncert in ples je 75c, samo za ples pa 50c. Pevska zborstva se trudita, da podata dobre pevске točke in želita, da se odzovevte v velikem številu. Pevci se ob večerih trudijo z učenjem, da vam podajo par ur dobrega duševnega užitka. In ker je ves prebitek namenjen za pomoč našim pomandranim Sloveniji, napolnimo dvorano kot smo jo še malokdaj. To je edino, kar moremo danes storiti.

Tukajšnja podružnica je hvaležna tem pevcem in pevčkam, ki so se zavzeli, da podajo kon-

cert v ta blagi namen. Zavedajo se torej svoje narodne dolžnosti in svoje kulturne misije. Vinko Coff je tudi objubil, da poda ob tej priliki simbolično živo sliko. Torej program bo vreden, da ga posetite. Imeli boste par ur dobrega duševnega užitka in obnem pomagali dobri stvari.

Torej v nedeljo, 23. aprila na koncert Zarje v Slovenski narodni dom na St. Clairju, teden pozneje, 30. aprila pa na koncertno priredbo Slovana in Jadrana v Slovenski delavski dom na Waterloo rd. Obe prireditvi sta važni in vredni, da jih posetite. Pridite in pomagajte žrtvam v rodni domovini.

J. Durn, tajnik podružnice 35.

Delniška seja Narodnega doma

Detroit. — Prihodnja delniška seja Slovenskega narodnega doma se vrši v nedeljo, 23. aprila ob dveh popoldne v lastnih prostorih na 17153 John R. Upam, da se delničarji udeležite v polnem številu.

A. Naprudnik, tajnik.

Po zadržanem protestu

Detroit, Mich. — Tudi moj nedolžni protest proti postopanju gl. odbora napram bivšemu gl. uredniku Molku je bil zadržan—vržen v koš. Preteklo je 40 let, odkar sem pričel dopisovati v nekdanji list Glas Svobode, potem v Prosveto in nekoliko tudi v Proletarca. Rečem, da vso to dobo ni bil niti eden mojih dopisov vržen v koš.

Gl. predsednik Vincent Caimkar pravi v 58. št. Prosvete, da ni njih namen, delati ovir dopisnikom, niti zabraniti kritiko, dokler je dostojna in stvarna. Torej v 40 letih sem prvič napisal negativen ali nedostojen dopis (protest), kar pa zanimam in rečem, da v tistem protestu ni niti enega nestvarnega ali nedostojnega stavka. Brez malega poznam vse glavne odbornike osebno, kakor tudi njih delo v prid jednote in osebno ne mrzim nikogar.

Bivšega gl. urednika Molka poznam že 40 let. Dobro mi je znano, da je bil on eden tistih, ki so orali ledino pri SNPJ. Štirideset let že piše in se bori za delavske pravice in bil je radi tega od verskih fanatikov skoraj linčan. Povsod, koder je hodil kot zastopnik Glasa Svobode, je agitiral in spodbujal rojake po naselbinah ter jim priporočal, da ustanove društvo in ga priklope k jednoti. Molku gre zasluga, da je bilo v Calumetu, Mich., leta 1907 ustanovljeno društvo št. 62 SNPJ in potem žensko društvo št. 97 SSPZ. Prav gotovo so na pobudo njegove agitacije tudi v marsikateri drugi naselbini ustanovili društvo, kajti vedno je rojake spodbujal k temu in pustil večino svojih mladih let pri jednoti. Nazadnje pa je bil primoran resignirati. Bratje in sestre, to ne dela nobena čast! Jednoti, niti gl. odbornikom.

Leo Junko, 121.

Pojasnilo uredništva: Vaš dopis, br. Junko, je bil zadržan, kakor tudi nekaj drugih, po odloku gl. odbora, dokler ni bil priobčen zapisnik zadnje seje gl. odbora. Stvar zdaj pokriva: ta vaš dopis.

Koncert Zarje v nedeljo

Cleveland, O. — "Nikar udani ne mirujmo, življenju je neznan pokoj, hitimo z delom, v mislih snujmo, saj zmago nam prinese boj!" je klic dramline pesmi Zarjanov na nedeljskem koncertu, 23. aprila. Pesem spodbuja vero človeka v svojo lastno moč za skupni dobrobit vseh ljudi. Zarja jo predstavi z drugim koncertnim programom in opereto "Kmeta ali meščana".

Program obsega fine pevске točke, nekatere najboljše, kar jih je zbor še kdaj pel. Na sporedu je Grumov "Venček narodnih pesmi", venček, katerega v ljubkosti melodije noben drug ne nadkriljuje. Pesmi iz njega so pravi narodni biseri, nikdar ugašeni. Venturinjčeva "Dekletce s punčko" je mehka in mila pesem, ki tudi gre do srca. Pahorjevi "Veseli bratci" bodo veselili in Aljažev "Slavček" bo tudi žrgolel. Tudi odmev "Triglava" bomo slišali in Straussov valček "Ženska, vino in spev" bo dal duška svojim čustvom. Kaj bi počeli možki na tem svetu brez žensk in kaj bi počeli brez rujne vinske kapljice in brez pesmi in ubranega petja? Ves

svet bi bil pravi peklen in pušča-va, nevredna življenja. Strauss s svojo svetovno znano skladbo "Ženska, vino in spev" povečujeta življenje in kar je lepega v njem.

Opereta "Kmeta ali meščana" je vesela dogodivščina meščanov na izletu na deželi, kjer se kmetje in meščani spoznajo in med seboj zmenjajo marsikateri smešen dovtip. Za dosego viška prizorov je dodana zaokrožena pesem, ki igro izpopolnjuje. Prvozna kompozicija te operete, katero je uprizorila Svoboda v Detroitu in druge skupine, se je izgubila. Za to predstavlo je oskrbel zborov učitelj Joseph Krabec novo kompozicijo. V vlogah nastopijo: Ivan Čeh, Sophie Elarsich, Mildred Milatovec, Josephine Turk, John in Frank Kocol in zbor.

Predstava se vrši v Slovenskem nar. domu ob 5. uri popoldne, nakar sledi ples. V prodaji so vstopnice po borih 50c. Polovica dobička te prireditve je namenjena v pomoč našim v domovini in bo oddana Slovenskemu pomožnemu odboru.

Vsa Slovenska pevška publika in napredna javnost je med povabljeni. Realnost današnjega časa je neznosna in kruta, vsi potrebujemo duševnega odhoda in razvedrila. Potrebujemo pa tudi prebujenje duha, ki bo iskal novih poti za blagostanje človeštva in pravičnejšo preuredbo današnjega sveta, kjer ne bo vzroka za vojne grozote. Zarja, kot delavsko kulturna celica, vam obeta lep pevski in duševni večer, kajti v naprednem krogu znancev in prijateljev se navdušimo za bodoče dni. Pridite!

Leo Poljsak.

Drama "Z vero v vstajenje" v Minn.

Chisholm, Minn. — Dne 23. aprila bomo imeli še eno skupno sejo SANSa in JPO-SS, torej teden prej predno bomo videli Ivana Jonteza dramo "Z vero v vstajenje", ki bo uprizorjena dne 30. aprila zvečer v Junior High School Auditoriumu.

Vsebine te zanimive in pomembne drame ne bom opisoval, čeprav bi jo lahko natančno opisal, ker sem jo lani večkrat prečital in imam skoraj vso vsebino v glavi. Povem pa vam toliko, da tako zanimive drame kot je ta občinstvo še ni videlo v naši naselbini. Imeli smo že veliko vsakovrstnih iger in drugih priredb, ampak še od daleč se ne more nobena primerjati k drami "Z vero v vstajenje".

Glavni pomen te prireditve je, da bo šel ves dobiček za pomoč našim bednim bratom in sestram v stari domovini. Pomagali bomo tudi kolikor največ mogoče, da v rodni krajih dobe po tej vojni svobodno in demokratično vladno, kakor si jo žele vsi napredni elementi po vsem svetu. V tem smislu deluje naša postojanka SANSa roka v roki z gl. odborom te organizacije. Prav tako deluje naša postojanka JPO-SS z gl. odborom za pomožno akcijo. Naša naloga je, da zbiramo denar za nakup živeta in vseh potrebnih stvari, kadar bo čas za to.

Torej priporočam vsem Jugoslovanom v naši naselbini in okolici, vsem rojakom in rojakinjam, ki imate kaj srca za trpeče brate in sestre v starem kraju, da si nabavite vstopnice za dramo "Z vero v vstajenje". Vstopnice so poceni, samo 75c, kar ni veliko za tako dramo, povrh pa gre ves prebitek v dober namen — za pomožno akcijo in za svobodno pa združeno Slovenijo. High School Auditorium ima 1500 sedežev in če ne bodo vsi zasedeni, je nas lahko sram. Med nami ne bi smelo biti nobenega Jugoslovana in Jugoslovanke, ki bi ne bila na tej prireditvi.

Obnem priporočam vsem rojakom, kdorkoli ima priliko, naj v nedeljo pride na sejo SANSa in JPO-SS, pričetek ob osmih urah tudi vsem, da pristopite v postojanko SANSa in JPO-SS. Ves denar, ki ga daste tema dveh pošteni ljudi, ki hočejo in žele pomagati trpčnemu narodu v stari domovini. (Ostalo bo v dnevniku.)

Frank Klun, tajnik SANSa št. 91.

Najnaseljiteljše dnevne delavske vesti so v dnevniku "Prosveta". Ali jih čitate vsak dan?

Slovenska Narodna Podporna Jednota

2557-59 So. Lawndale Ave. Chicago 23, Illinois

GLAVNI ODBOR

Izvršni odbor

- VINCENT CAINKAR, gl. predsednik... ANTON TROJAR, gl. pomočnik tajnika...

Podpredsednika

- MICHAEL R. KUMER, prvi podpredsednik... CAMILUS ZARNICK, drugi podpredsednik...

Districtalni podpredsedniki

- JOS. CULKAR, prvo okrožje... RAYMOND TRAVNIK, tretje okrožje...

Gospodarski odbor

- MATH PETROVICH, predsednik... VINCENT CAINKAR, prvi podpredsednik...

Parolni odbor

- ANTON SHULAR, predsednik... FRANK VRATARIČ, prvi podpredsednik...

Nadzorni odbor

- FRANK ZAITZ, predsednik... MILAN MEDVEŠEK, prvi podpredsednik...

Glavni skrivnik

DR. JOHN J. ZAVERNIK, 2219 So. Ridgeway, Chicago 23, Ill.

Zapisniki sej gl. izvršnega odseka SNPJ

Seja 1. marca 1944

Predsednik odpre sejo gl. izvršnega odseka ob eni uri popoldne.

Sprejet je zapisnik izvršne seje z dne 25. febr. t. l.

Nato je prečitano pismo društva št. 8, S. Chicago, Ill., v katerem prosijo za jednotno oglasilo za programno knjižico...

Preloženo je pismo od Českoslovaške jednote v Ameriki, v katerem poročajo, da bodo ob priliki slavnosti 90-letnice svojega obstanka...

Nadalje je dovoljen jednotni oglasilni za pol strani v angleškem magazinu Fraternal Monitor...

Razpravlja se o operacijskih zadevah, ki jih je gl. zdravnik pregledal in priporočil gl. izvršnemu odseku...

Dr. št. Ime Vsota 5—Daniela Slabe \$25.00 28—Anton Mezec 25.00 39—Stella Koracich 25.00...

Nadalje je dovoljeno izplačilo operacijske odškodnine v vsoti \$35 br. Stevu Zorichu od društva št. 323, Ironwood, Mich., kakor priporoča gl. zdravnik.

Na priporočilo ravnatelja mladine je sklenjeno, da se nakaže \$25 v podporo za atletične aktivnosti mladinskega krožka št. 7, ki postuje v Girardu, O., in enako vsoto mladinskega krožka št. 19, Strabane, Pa.

Nadalje je dovoljeno \$25 denarne podpore novo ustanovljenemu mladinskega krožka v Herminie, Pa., ki je dobil št. 52.

Sledi razprava glede kontesta za novo ime Mladinskega lista. Sklenjeno je, da ravnatelj mladine vodi kontest in da se upošteva le eno ime od vsakega tekmovalca.

Nadalje je dovoljeno \$25 denarne podpore novo ustanovljenemu mladinskega krožka v Herminie, Pa., ki je dobil št. 52.

Sledi razprava glede kontesta za novo ime Mladinskega lista. Sklenjeno je, da ravnatelj mladine vodi kontest in da se upošteva le eno ime od vsakega tekmovalca.

Nadalje je dovoljeno \$25 denarne podpore novo ustanovljenemu mladinskega krožka v Herminie, Pa., ki je dobil št. 52.

Sledi razprava glede kontesta za novo ime Mladinskega lista. Sklenjeno je, da ravnatelj mladine vodi kontest in da se upošteva le eno ime od vsakega tekmovalca.

Nadalje je dovoljeno \$25 denarne podpore novo ustanovljenemu mladinskega krožka v Herminie, Pa., ki je dobil št. 52.

Sledi razprava glede kontesta za novo ime Mladinskega lista. Sklenjeno je, da ravnatelj mladine vodi kontest in da se upošteva le eno ime od vsakega tekmovalca.

Nadalje je dovoljeno \$25 denarne podpore novo ustanovljenemu mladinskega krožka v Herminie, Pa., ki je dobil št. 52.

Sledi razprava glede kontesta za novo ime Mladinskega lista. Sklenjeno je, da ravnatelj mladine vodi kontest in da se upošteva le eno ime od vsakega tekmovalca.

Nadalje je dovoljeno \$25 denarne podpore novo ustanovljenemu mladinskega krožka v Herminie, Pa., ki je dobil št. 52.

Sledi razprava glede kontesta za novo ime Mladinskega lista. Sklenjeno je, da ravnatelj mladine vodi kontest in da se upošteva le eno ime od vsakega tekmovalca.

Nadalje je dovoljeno \$25 denarne podpore novo ustanovljenemu mladinskega krožka v Herminie, Pa., ki je dobil št. 52.

Sledi razprava glede kontesta za novo ime Mladinskega lista. Sklenjeno je, da ravnatelj mladine vodi kontest in da se upošteva le eno ime od vsakega tekmovalca.

Nadalje je dovoljeno \$25 denarne podpore novo ustanovljenemu mladinskega krožka v Herminie, Pa., ki je dobil št. 52.

Sledi razprava glede kontesta za novo ime Mladinskega lista. Sklenjeno je, da ravnatelj mladine vodi kontest in da se upošteva le eno ime od vsakega tekmovalca.

Nadalje je dovoljeno \$25 denarne podpore novo ustanovljenemu mladinskega krožka v Herminie, Pa., ki je dobil št. 52.

Sledi razprava glede kontesta za novo ime Mladinskega lista. Sklenjeno je, da ravnatelj mladine vodi kontest in da se upošteva le eno ime od vsakega tekmovalca.

Nadalje je dovoljeno \$25 denarne podpore novo ustanovljenemu mladinskega krožka v Herminie, Pa., ki je dobil št. 52.

Sledi razprava glede kontesta za novo ime Mladinskega lista. Sklenjeno je, da ravnatelj mladine vodi kontest in da se upošteva le eno ime od vsakega tekmovalca.

PROŠNJE ZA IZREDNO PODPORO

Applications for Special Benefit

Dr. št. Lodge No. 5—John Prijatelj \$25.00. 30—Ferdinand in Agnes Krempuš asessment za tri mesece.

53—John Gorjup asessment za šest mesecev. 100—Joseph Viderwood asessment za tri mesece.

128—Frank Skvarc \$25.00. 161—Frank Shiga \$35.00. 166—Frank Vihfan \$15.00.

220—Caroline Strudel \$20.00. 240—Anton Dovsek \$15.00. 292—Louis Bogatay asessment za eden mesec.

386—Robert Dolenc \$20.00. 570—Milecki Vladislav \$25.00. 631—Louis Kozuh \$5; Mary Tersina \$15.

Zaključek seje ob 3 pop.

Seja 22. marca 1944

Predsednik odpre sejo gl. izvršnega odseka ob eni uri popoldne. Navzoči so bratje Cankar, Vider, Trojar, Kuhel, Gradišek, Vrhovnik in Godina.

Sprejet je zapisnik izvršne seje z dne 8. marca t. l.

Predsednik poroča, da sta se za mesto gl. urednika jednotnih publikacij prijaviła sedanja pomožna urednika Beniger in Garden. Torej sta samo dva kandidata.

Sklenjeno je, da predsednik pripravi glasovnice in jih razpošlje članom gl. odbora z naročilom, da glasujejo o kandidatih in da morajo glasovnice vrniti tako, da bodo v gl. uradu najkasneje 10. aprila 1944.

Nato gl. tajnik predloži sledeče zadeve: Pismo od uprave Proletarca, v katerem je prošnja za jednotno oglasilo v reviji Majske glas, ki izide ob 1. maju, kakor običajno vsako leto.

Sklenjeno je, da se vzame oglasilo in eno, kakor prejnjeto. Od organizacije Illinois Association of Crippled Children je prošnja za denarno podporo. — Dovoljeno \$5.

Prečita ponudbe od raznih tvrdk, ki oskrbijo stenske koledarje in ki so predložile tudi vzorce. Sklenjeno je, da se sprejme ponudba tvrdke Gerlach-Barklow Co., ter se naroči 35,500 malih in 1200 velikih stenskih koledarjev, po isti ceni kot smo plačali lansko leto.

Ravnatelj mladine predloži pismo društva 559, ki prosijo za denarno podporo v znesku \$150 za običajni kegljarski turnej, ki ga oskrbuje in prireja to društvo 26. marca. — Sklenjeno, da se nakaže \$100, ali enaka vsota kot se je nakazala lansko leto.

Upravnik jednotnih publikacij prečita pismo, s katerim se nam zvezna vlada zahvaljuje za prostor za brezplačno oglaševanje vojnih bonov in znakov v Prosveti ter za kopiranje sploh. — Se vzame na znanje.

Zaključek seje.

Seja 29. marca 1944

Predsednik odpre sejo ob 1. pop. Navzoči so vsi člani gl. izvršnega odseka.

Sprejet je zapisnik izvršne seje z dne 22. marca t. l.

Prečitano je pismo br. Antona Jurca iz Detroita, ki poroča, da je prireditev društva št. 121, ki si je vrčila 26. marca z jednotnimi slikami, zelo dobro izpadla. Poset je bil dober in ljudstvo zelo zadovoljno z jednotnimi slikami iz starega kraja. Društvo vrača filme v dobrem redu in se gl. izvršnemu odseku zahvaljuje, da jih je posodil in tako pripomogel, da je bila prireditev splošno uspešna.

Od društva št. 21, Pueblo, Colo., je pismo, v katerem poročajo o nameravani prireditvi 7. maja in prošnji, da bi jim poslali govornika iz gl. urada, ki naj bi zaeno predvajal jednotne filme. — Sklenjeno, da se jim filmi posodi, ako imajo drugo potrebno pripravo in sposobnega človeka za predvajanje. Glede govornika pa se jim sporoči, da ga bomo lahko poslali enkrat pozneje, ko bodo slavili 40-letnico jednote ali kaj podobnega. Priporočljivo je, da se organizira ura, tako, da bo govornik iz gl. urada lahko z enim potom nastopil pri večih društvih. To je potrebno radi večje reklame in na ta način se v približno istem času in enakimi stroški veliko več doseže.

Društvo št. 8, S. Chicago, Ill., prosijo, da bi se na prireditvi, ki bo 30. aprila v počast 40-letnice društva in jednote, predvajali jednotni filmi ter da bi br. Vrhovnik predvajal in zaeno nastopil kot govornik v angleškem jeziku. — Dovoljeno.

Ravnatelj mladinskih aktivnosti poroča o zastoji v atletičnih prireditvah zaradi vojnih razmer ter izli navsota, ali naj se klife seja odpora za atletiko ali ne. Sledi razprava in mnenje prevladuje, da atletični aktivnosti ne smemo popolnoma opustiti, temveč je potrebno, da jih obdržimo kljub vojnim razmeram pri življenju vsaj toliko, kolikor je mogoče in se tako pripravljamo na toliko večjo živahnost po vojni. Valed tega je priporočljivo, da odbor za atletiko ima od časa do časa potrebne sestanke in vodi stvar po možnosti naprej.

Ravnatelj mladine nadalje poroča, da se je odzval povabilu začasnega urednika, da pomaga pri Mladinskem listu, čemur povesča nekaj časa med uradnimi urami, precej pa tudi svojega časa. — Se vzame na znanje.

Upravitelj tiskarne in Prosvete poroča, da je vsled pomanjkanja delavcev v tiskarni potrebno, da se dela nadčas, kar seveda pomeni tudi večje stroške. — Se vzame na znanje.

Nato so predložene in odobrene sledeče prošnje:

PROŠNJE ZA POSOJILNO ASESSMENTA Applications for Loan for Assessment

Dr. št. Lodge No. 5—John Zetko za šest mesecev. 91—John Slevnik za tri mesece. 280—Anton Oswald za šest mesecev. 335—Jakob Zaverl za tri mesece.

Wendell L. Wilkie, ki se je odpovedal predsedniški kandidaturi po porazu pri primarnih volitvah v Wisconsinu.

PROŠNJE ZA POSOJILNO ASESSMENTA

Applications for Loan for Assessment

Dr. št. Lodge No. 22—Ana Radenišek za šest mesecev. 65—Mike Fele za tri mesece. 222—John Miklavcic za šest mesecev.

434—Joseph Arh za tri mesece.

PROŠNJE ZA IZREDNO PODPORO

Applications for Special Benefit

Dr. št. Lodge No. 18—Mary Lou Gratchner \$25.00. 24—Jakob Bervar in John Matule vsak po \$20.00.

105—Martin Barbarich \$20.00. 174—Joseph Kranjc \$20.00. 222—John Miklavcic \$15.00. 235—Frank Schweiger \$25.00. 279—Anton Dolenc asessment za tri mesece.

434—Ana Razpotnik asessment za šest mesecev. Zaključek seje. V. Cankar, gl. predsednik. F. A. Vider, gl. tajnik.

POROČILO O NAKAZANI BOLNIŠKI PODPORI

Nakazana dne 30. marca 1944

REPORT OF SICK BENEFIT PAYMENT Payment of March 30, 1944

3 John Marr \$25. 13 Martin Oberzan \$14. 22 Louis Pintar \$7, Kata Mihelich \$14, Frances Sechen \$6, Mary Jerovec \$10.

30 Anton Murenc \$43.50, Frank Zupanic \$14.50, Frank Slapar \$120, Peter Kucovic \$52. 39 Agnes Cvetko \$33. 41 John Bohine \$20. 44 Mary Yagich \$6, John Costar \$31. 62 Mollie Schlag \$50. 72 Joseph Andriec \$12. 79 Mary Kurtz \$20, Josephine Lucich \$28, 80 Mary Pellan \$26. 81 Frances Segota \$32, Vincent Cestnik \$18, Marko Fayal \$27, Mary Veribiz \$16, Charles Kolarich \$22. 83 Anton Kukman \$78, Rose Jenzich \$11. 86 Fred Matijanic \$32, Theresa Jenovik \$14, Albin Bohinc \$37, Albin Bohinc \$42.50, Frank Sustaric \$29. 95 Frank Kranjc \$18, Frank Kranjc \$16. 96 Frank Serjun \$28, Anne King \$15.50, 97 Martin Golob \$70. 100 Louis Bezek \$70. 110 Frank Shorovan \$18, John Perko \$20, 119 Anton Rupar \$7, Frank Podlogar \$36, Frank Klun \$27, Charles Brank \$9, Angelo Kranjc \$20, John Miklar \$12, 113 Anna Russ \$50. 122 Angelo Verpacini \$42, Mike Barila \$14, John Jager \$28, Joseph Darnik \$21. 125 John Pavelic \$28, Sam Pasalich \$17, Victor Knaus \$31. 129 Mary Rudolph \$30. 130 Anna Valic \$12, John Kolenc \$29. 144 Anja Krizman \$36. 145 John Pangaric \$31, Anna Vidmar \$29, 146 John Pagan \$50, John Cuk \$32. 147 Dorothy Stark \$12. 158 Agnes Kautz \$32, Mary Susteric \$11, Frank Miac \$40, Mary Ludvik \$33, Rose Schaber \$17, Emil Morina \$20, Thomas Rus \$14, Rudolph Samra \$28.50. 161 Angelo Kerze \$18, Nick Buzanich \$12, Angela Karlusa \$14, Julia Matijasic \$17. 173 John Perko \$28, John Starc \$37, Anton Purkat \$21. 190 Martin Kek \$8, Jakob Harish \$30, Elizabeth Kocic \$4. 198 Frank Gagan \$20, Julia Brofcheck \$20, John Kocvar \$26. 200 Katarina Bozic \$29, Gregor Anzur \$16. 204 Stanko Markovitch \$24. 207 Edward Simonich \$36, Anton Derzay \$12.50, Anton Derzay \$26, John Brezar \$20. 215 Frank Cimperman \$40. 220 Martin Venisic \$14, Frank Schweiger \$28, Jermel Hritnar \$40.30, Jom Terlep \$20. 226 George Morgetta \$20, Annie Jelich \$40, Rose Galinat \$27. 241 Kazimir Bluetich \$22, Kazimir Miletich \$32, George Mather \$44, Matt Rozmus \$14, Anton Lavrich \$14.50, Anton Lavrich \$29. 247 Mary Proko \$28, Mary Levar \$22, Mike Sankovich \$14. 251 Mary Puzel \$21. 253 Agnes Fritzel \$25, Janus Cuper \$24, John Zupanic \$22, Joseph Vider \$7, Amalia Petek \$10. 257 Frank Gabriel \$25, Anton Vejar \$32, 260 Vincent Lacaro \$47. 273 Edward Medved \$11, Nana Medved \$14, Teresa Divjak \$28, Bernice Ister \$20. 275 Andy Ranko \$6, John Postaric \$29, Frank Spendal \$28, Karl Nikole \$27.50, Joseph Smolic \$12. 277 Barbara Loncar \$20. 288 Frank Camenecich \$14, Jack Pezoni \$25. 292 Paul Majnik \$27, John Krnc \$27, John Zupanic \$25, Louis Brizjak \$30, John Supan \$12, John Supan \$24. 299 Lena Nigra \$29, George Boskie \$29, Jacob Hritnar \$40, Mary Brill \$30.50, Louis Zutman \$12, Edward Hritnar \$17, Joseph Zupanic \$20, Joseph Zupanic \$20, John Zupanic \$18, John Colnar \$15. 314 Ed Sigurnik \$25, Mijo Malic \$43, Rudolph Kovacic \$22. 320 Karl Stanic \$32. 322 Joseph Goodman \$64, Zora Miklavcic \$27. 328 Joseph Martinic \$28, Joseph Pod \$25. 360 Frank Bambo \$28, Jacob Tusher \$28. 371 Jacob Kovacic \$25, Jacob Kovacic \$25, Bartol Medved \$8, Anton Breznikar \$20, Leo Lematek \$40. 388 John Thaler \$63, Helen Poropal \$20, 391 Joseph Bradely \$7, Leo Slavnik \$19.50, 396 Rudolph Cernelj \$27, Andrew Likar \$27. 406 Mary Gudac \$12, Anna Glotz \$26, John Stinar \$20. 426 Miru Raketic \$42.

490 Barbara Gund \$13. 492 Danilo Krcus \$20. 492 Rosa Albertini \$20, John Kozina \$28. 505 Evelyn Kevala \$23, Rose Brletich \$20. 521 Barbara Kovacic \$10. 543 John Stanija \$22, Mane Zinac \$108. 549 Jack Radich \$40.50. 559 Steve Widmayer \$26, Fred Palatnik \$14, Mary Hall \$28, Nellie Khatly \$24, Emily Matanek \$20, Sylvia Morazas \$20, Anne Divjak \$20. 560 Joseph Lucich \$28, Pera Muslim \$14. 561 Johanna Novak \$18.50. 566 Mary Šodnikar \$20. 584 Frances Schneider \$13.50, Anna Břzich \$23, John Postkar \$8, John Barko \$20, Joseph Pirz \$24. 605 Anna Lokner \$20. 608 John Prosper \$21. 611 Caroline Phillips \$14, Anton Starich \$22. 613 Stanley Pöpetar \$20. 617 Stanley Strupich \$24. 620 Benia Stabul \$20, Mary Gornik \$29. 631 Anna Sjah \$27, Mary Ravnik \$28, Raymond McCarthy \$26, Helen Hendenreich \$27, Mary Pyzka \$30. 632 Mary Potuch \$13, Mary Potuch \$20. 677 Joseph Jakovac \$23. 678 Mary Bogatay \$20. 685 Joseph Pirz \$24. 714 John Hribernik \$22, William Hribernik \$17. 730 Elizabeth Maughan \$20, Rose Faulk \$20. 734 Anton Azman \$42. 743 John Manajlovich \$20. 754 Bernice Zagar \$20. 755 Andrew Spragor \$28. 795 Andrew Spragor \$28. SKUPAJ—TOTAL \$6,328.50

Lawrence Gradišek, taj. bol. odd.—Sec'y S. D. Dept.

IZKAZ IZPLAČANIH SMRTNIN V MARGU 1944

REPORT ON DEATH CLAIMS PAID IN MARCH, 1944

Table with columns: Name of Deceased, No. of Member, Club No., Club Name, Member of Lodge, and Amount. Lists various death claims paid in March 1944.

SKUPAJ—TOTAL \$31,324.39 F. A. VIDER, gl. tajnik—Secretary.

IZKAZ IZPLAČANIH OPERACIJ IN ODŠKODNIN

REPORT ON OPERATIONS AND DISABILITIES PAID IN MARCH, 1944

Table with columns: Name of Member, Cert. No., Club No., Club Name, Member of Lodge, and Amount. Lists various operations and disability payments in March 1944.

SKUPAJ—TOTAL \$8,690.00 F. A. VIDER, gl. tajnik—Secretary.

Društvene vesti

Grand Haven, Mich.—Društvo 550 SNPJ je na redni seji 9. aprila sklenilo, da v tem letu plača vsak član dolar v blagajno za kritje društvenih stroškov. Izvzeti so samo vojaki. Prosim članstvo, da upošteva ta sklep.

Anton Weiss, tajnik.

Masontown, Pa.—Društvo 570 SNPJ naznanja svojim članom, da se vrši redna seja v nedeljo, 23. aprila ob dveh popoldne v Negjefvi dvorani. Seja je bila preložena radi velike noči. Priporočamo vsem, da se udeležite seje in da pridobite kaj novih članov.

Frank Klemenc.

Najzanečajnejše dnevne delavke vesti so v dnevniku "Prosveti." Ali jih čitate vsak dan?

Predsednikova kolona

Dober začetek

Ko je naš glavni odbor na svojem zadnjem letnem zborovanju razpravljal o načrtu za proslavo 40-letnice jednote, je smatral potrebno, da vključi v program tudi kampanjo za nove člane. Prav za prav je kampanja to pot ena najvažnejših točk jubilejnega programa. Kajti slavnostne prireditve so v času te vojne silno otežene in v velikem obsegu, kakršnih smo bili včasih vajeni, skoraj nemogoče. Na vsak način pa je na mestu in tudi potrebno, da ob priliki tako važne obletnice posvetimo toliko več pozornosti pridobivanju novih članov in poskušamo svojo dobro organizacijo številčno in gospodarsko še bolj ojačati in utrditi.

Glavni odbor seveda tudi ni prezrl dejstva, da še ni prav dolgo od tega, kar smo imeli kampanjo za nove člane in da se bo najbrž marsikomu zdelo, da je sedanja kampanja prišla prekmalu. Pri marsikaterem društvu, kjer so bili za časa zadnje kampanje zelo aktivni, bo lahko polje za kampanjsko agitacijo precej ali morda popolnoma izčrpano. To se bo seveda priznalo in primerno upoštevalo. Ampak v zadnji kampanji je bilo tudi precej društev, ki so iz enega ali drugega vzroka zaostala, z razpisom te kampanje pa se jim bo dala ponovno prilika, da store svojo dolžnost in lahko ne le nadomestijo, kar so zadnjič zamudila, temveč store za stvar še precej več. Gl. odbor pa je odobril ta kampanjski program predvsem v prepričanju, da imamo še zmeraj dovolj podjetnih članov, ki pomen kampanjskih aktivnosti dobro razumejo in so vedno pripravljeni iti zopet na delo ter doprinesiti pričakovane rezultate.

In nismo se motili. Kot že sedaj razvidno, je naš poziv, naslovljen na društva in člane, našel poslušna ušesa po širni deželi in odmevi so razveseljivi! Komaj je bila jubilejna kampanja dobro razpisana, so se že pričeli prijavljati agitatorji in tekmovalci. Kot smo v Prosveti od zadnje srede poročali, se je našemu klicu odzvalo nič manj kot 35 društev že do tedaj, število prijavljenih pa narašča z vsakim dnem. Vse to so dobra znamenja in živa pričra, da je za stvar veliko zanimanje, zaeno pa precej sigurno zagotovilo, da bo naša velika kampanja tudi velik uspeh.

Zadeva vseh

Dokaj značilen in—kajpak—tudi razveseljiv pojav pred nami je, da so se naši člani podali na energično lotili tega važnega dela. Kot znano—in razpisu kampanje je bilo natančno razloženo—je vsakemu društvu določena kvota. To je primerno število novih članov, ki se pričakuje od dotičnega društva, da jih bo dobilo v teku te kampanje. Lepo število naših društev je že pridno na delu in si energično prizadeva, da našim prej napolni svojo kvoto. Nekatera so že prav blizu in ni dvoma, da jih bo večje število, ki bodo nadkrilila svojo kvoto.

Kako pa kaj pri vas, brat, sestra, ki to čitaš? Ali ste že podzveli kake korake glede sodelovanja vašega društva v tej kampanji? Ali si že kaj razmišljal, kako se bo osebno udeleževal? Yes—potrebno je, da vsako društvo in vsak član po svoje pomagajo in ako še niste o tem razpravljali, dajte vzeti kampanjo v pretek takoj na prihodnji seji. Kampanja pomeni posebno prizadevanje, da čim bolj utrdimo svojo dobro organizacijo in ji zagotovimo lepo bodočnost, zato pa ni stvar samo enih članov in le nekaterih društev, temveč je važna zadeva nas vseh! Vsi imamo tega koristi in samo logično in pošteno je, da tudi vsi delamo—da vsako društvo in vsak član doprinese svoj primerni delež za njen uspeh!

Gre za skupno dobro

Kakor je že bilo v eni prejšnjih številkih sredine Prosvete v tej koloni omenjeno, je nekaj naših dobrih članov po odstopu prejšnjega urednika ostalo pod napačnim vtisom, da gl. odbor hoče odpraviti svobodo izražanja v Prosveti ter da je uvedel cenzuro. Pisec tega vrst je bil že hudo kritiziran radi tega in manjkalo se ni tudi resno žaljivih opazk, pa vse po nedolžnem, seveda. Kajti gl. odbor ni imel nič takega v mislih in cenzure kot take tudi ni imel. Kje na svetu pa je še kak list, kjer bi bilo dovoljeno tako svobodno pisati in tudi kritizirati kaj se baš pri Prosveti? Ako so bili nekateri dopisi, ki so se nanašali na zaključke gl. odbora, zadržani iz razloga, ker so bili poslani pred objavo uradnega zapisa, to še ni cenzura. In ako gl. odbor poskuša ustaviti škodljive prepire članov v Prosveti, se to ne sme smatrati za prepoved svobodnega izražanja.

Prosveta je bila ustanovljena, da služi jednoti v propagando in sicer vsemu delavstvu v Ameriki v poduk in izobrazbo. Torej vsaka in prepotrebna naloga in ako hočemo to dobro vršiti, v našem listu. Dajmo se—bratje in sestre—in bodoče bolj resno zavzemati tega kot smo se v preteklosti! Opustimo malenkosti in dajmo svojo moč kooperacijo novemu uredniku ter mu pomagajmo, da bi mogel Prosveto uspešno urejevati po določenih smernicah in je vzdržati na literarnem ter etičnem in moralnem visku! To nam bo samo v čast in ugled in tako bo Prosveta tudi najboljše šola našemu skupnemu dobru. V. CAINKAR, gl. predsednik.

Discussion on the Mladinski List

As previously announced, the Supreme Board of the SNPJ at its February meeting unanimously decided that our juvenile magazine, the Mladinski List, shall get a new name which will have a greater appeal among the youth of other nationalities.

In support for a change of the name, the proponents of the recommendation—the District Vice Presidents in accord with the Juvenile Director—stressed the point that a new name would be more popular and would serve as an excellent agitational factor, whereas the present name has the opposite effect. In short, they concluded that the time has come when the name must be changed because it will be of greater benefit to the Society.

It was also decided that the new name shall be chosen by the juvenile members themselves in a special contest. For this purpose a four-month contest has been decided upon. The contest opened on April 1 and will close on August 1, 1944. An award of \$50 in war bonds will be given for the best name submitted. It is to be noted that any name entered in the contest that bears similarity to the name of any other existing publication, will not be considered. The contest is open to all members of the SNPJ Juvenile Department.

Particulars and rules pertaining to the contest appeared in the April issue of the Mladinski List. All letters dealing with the contest must be mailed to the Juvenile Director of SNPJ, 2657 S. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill., not later than August 1, 1944.

At the Supreme Board meeting the question was also raised whether Slovene reading matter in the Mladinski List is still necessary.

This is a pertinent question which calls for an open discussion by the members directly concerned. It is a question that the parents of our juvenile members must decide in a manner that would be beneficial to the juveniles as well as the Society.

For this reason, this important question is now before the members. The discussion is intended primarily for the parents of our juvenile members who receive the juvenile magazine; nevertheless, other members may also express their views on the subject.

Although the discussion will be in progress throughout the year and beyond, it is desirable that it is thoroughly discussed in advance and that all sides of the question are presented. Only in this manner will we arrive at a sound conclusion; only in this way will we be able to approach the problem constructively.

Two months have elapsed since the discussion was opened, but thus far only two members have voiced their opinions on this proposal. These views were expressed in the Slovene section and were in favor of eliminating Slovene reading matter from the magazine.

What is your opinion?

It is a well known fact that the majority of parents of our juvenile members constitute the second and third generations of our original pioneers. It is to their interest that they voice their opinions on the subject.

For instance, it would be interesting to hear whether the young parents of our juvenile members think the Slovene pages in the Mladinski List are a waste of space? Are they in favor of their elimination outright? Or do they think it should be relegated to the back pages? Why?

The truth of the matter is that the number of children who are able to read Slovene is small and rapidly diminishing. Also, some of the Slovene material in the ML is of such nature that it does not interest them at all. Moreover, there are many parents who are not able to read Slovene and are not interested in it. On the other hand, there are many parents who came from the old country and like to read the stories to their children and grandchildren.

In view of these and other facts, would it be advisable to eliminate Slovene reading matter from the ML abruptly? Or would it be better to let the matter stand until the next convention in 1945?

What do you think?

Integrity Observes Birthday With Banquet-Dance, Saturday, April 22

By JULIUS ABRAM

CHICAGO—This coming Saturday, April 22, Integrity will celebrate its 16th Anniversary with a banquet and dance at the SNPJ Auditorium, 2657 S. Lawndale Ave. We invite all neighboring lodge members and their friends to attend. The price of admission for the dance alone is 50c including tax. The well known and popular OMERZA-GRADISEK orchestra will provide the music.

To those who will attend the banquet we ask that you kindly be prompt as serving will begin approximately at 7:30 p. m. Our principal guest speakers will be Vincent Cankar, Supreme President, and Michael Vrhovnik, Juvenile and Athletic Director of the SNPJ.

Just a word to our members. The committee will greatly appreciate any assistance you can give us, particularly at the banquet, as we want this to be a successful affair.

Attended Lodge 86 Slovenski Dom dance last Saturday and found Integrity to be fairly well represented, although it could have been much better. From all indications Slovenian Dom will be well represented at our dance this coming Saturday and, incidentally, John Turk, of Lodge 66 has promised his assistance at our affair provided we first three months of 1943, the average we do, we won't be bashful and

hesitant to call upon you. Thanks very much, John, we appreciate your kind offer. That evil Mr. Appendix has again struck in our midst, this time it chose one of our Juvenile members, Mildred Ravnikar, Cookie's sister. She's coming along nicely though, and expects to be back at her school desk very shortly, which I'm sure won't displease her greatly. See you all Saturday night.

West'mland Federation Meeting on April 23

HERMINE, PA.—To all SNPJ lodges affiliated with the Westmoreland Federation: The regular conference of the federation will be held at Yukon, Pa., on Sunday, April 23, at 2 p. m. Officers and auditors are requested to be present at 1 p. m. to get books in order and audited before the meeting takes place. ANTON ZORNIK, Sec'y.

Farm Wages Up

Wages of farm laborers are going up, but there is no danger that these workers will edge into the millionaire class in the near future. According to the "Wall Street Journal," the latest average is \$76.06 a month, without board. During the first three months of 1943, the average was \$62.43, still without board.

SNPJ Lodge 716 Dance May 6th

IMPERIAL, PA.—The Lucky Stars, SNPJ lodge 716, cordially invite you to the dance they are giving. The date is May 6 and the place is the local Slovene Hall. The orchestra for the occasion is Marty Kuk and his Musical Group. If you ever heard them or danced to their music you will not miss this dance. This may be Marty's last appearance for a while as he is headed for the Navy, but, of course, his orchestra will go on playing.

Members of Lucky Stars, do you know there is a new campaign on for new members? We have our quota to fill. So let's all try and do our part in this campaign which will end on Nov. 30, 1944.

Two more Lucky Star members have departed for the Armed Forces, they are Edward Tominski and Charles Meacci Jr. Good luck to you and we hope you all will be with us soon.

For a good investment today, buy War Bonds.

FRANK OPEKA, Pres.

Girard SNPJ Fed.

Will Meet Sunday

YOUNGSTOWN, OHIO.—Lodge 153 reporting that the Federation meeting is to be held at the Croatian Home (Upstairs), 1012 West Federal Street, Sunday, April 23.

Following the meeting (which will end around 4 p. m. or a little after) a dance will be held. No admission will be charged. It will be more of a get-together of members and neighboring lodges. The music will be furnished by three lovely young ladies. Hearing them play will keep you on your feet.

SPECIAL TO ALL MEMBERS OF LODGE 153: Your attendance is required or you will have to pay the amount decided upon at the meeting. I am sure you would not like to miss the opportunity of this gala event. There will be plenty to eat and drink. Some of the members, especially the ladies, were very nice to go to the trouble of cooking and baking for this day. We want to thank them.

Members who have not paid their dues for April can pay them after the Federation meeting to the Secretary.

We are very glad to have Mrs. Veronica Sinkwich with us in our organization. She became a member in March. She is also the proud mother of the famous All-American football player, Frank Sinkwich, who is now doing maritime duty.

We have three juvenile members, Louisa, Patricia, and Sandra Novello, who were also entered in March to the proud SNPJ. Hoping to have much success in getting many more new members for this 1944 campaign.

So far, we have Joseph Selak, John Rohnik, Joseph Cernic, Joseph and John Doncic, and George Loncar, all members of the SNPJ serving in the armed forces. We are hoping for their safe return.

You will be hearing from us again.

HELEN FABIAN, Sec'y.

Preseren to Present Concert on May 28

PITTSBURGH, PA.—May 28 is the date of Preseren Singing Society's next concert. We hope our friends will reserve that evening for us. Incidentally, after the concert, will be a dance. An attempt at having Marty Kuk again is being made, but it all depends upon the date of his induction into the service. The outcome will be revealed at a later date.

The concert, this time, will be on a strict schedule, starting at 7 p. m. Therefore, anybody arriving at 7:30 o'clock will miss half of the program. And we are trying our best to furnish one too good to miss. Immediately after the program, at approximately 9 p. m., the dance will begin.

Thanks to all out-of-towners for their huge attendance at our Easter Monday dance. The girls from Library, Frances Dermotta, Lillian Bianco, and several others, deserve much credit for coming the "hard way." That is by trolley. "Always faithful" must be their slogan. The affair, therefore, was a great success and we hope to have many more.

JOSEPHINE KLUN, Member, Preseren.

Lucky Stars to Hold Dance on Sat., May 6

IMPERIAL, PA.—The Lucky Stars of Imperial, Pa., will sponsor a dance in the local Slovene Hall, on Saturday, May 6, featuring the well known orchestra, "Marty Kuk and His Musical Group." Admission is only a half check so drop in and say "Hello." J. M. MAGLICH, 716.

Of Our Community To Members of

Merger?

WAUKEGAN, ILL.—At a recent SNPJ joint-lodge meeting, a suggestion was proposed by a member of Lodge "Sloga," No. 14, which to the minds of those present, was a most constructive proposal. The question was, "Why don't the three SNPJ lodges (14, 119, and 588) merge and make one strong and efficient unit, instead of the loose and cumbersome system which we now have?"

When one pauses for a moment and considers the question, one can not help but feel that such a move would have a tremendous effect on the people of this community. A merger which would unite three rather weak (by themselves, that is) groups into a solid and unified organization seems to be much needed, and would be one of the most progressive steps taken by our three local lodges in the last ten years. Such a step would be of great value not only in a financial sense, but would undoubtedly result in a re-awakened sense of enthusiasm and responsibility, and would surely have a great effect in the development of new services to our community and in the continuation of a liberal and progressive fraternal organization.

At present there are perhaps fifteen to twenty people actively engaged in maintaining each local lodge, totalling about thirty to forty persons in the community—each person dedicated to the SNPJ but still pulling at all times for his local unit. Just think what the combined labor and combined ideas of all thirty to forty persons have upon one organization. Instead of having three sets of members each pulling for their own local unit and causing confusion in the minds of prospective members, there would be but one organization to pull for and to work for. Membership campaigns would be easier to conduct if the united effort of SNPJ-minded persons were directed toward one goal. Consider also the effect upon our community that a united opinion of almost one thousand members would have in the discussion of any question relating to the general welfare of our people—this to the writer of this column is one of the most important duties of a liberal and progressive organization. The expression of a people's will through a well-known and honorable organization would be tremendous, and would seem to be much needed in a postwar industrial community such as Waukegan and North Chicago.

In a financial sense there would also be great gains by a merger. Instead of maintaining three sets of officers, three sets of office expense, and three sets of hall rents, there would be but one set of officers, one office to be kept up, and only one hall rent to be paid. Instead of three lodges each soliciting the support of the people of the community in keeping up the general funds, there would be but one unit to be maintained. Furthermore, it would be much easier for the Supreme Office to conduct its affairs with but one local unit instead of the three there are now.

Other advantages gained by such a move could be the development and maintenance of a Juvenile Guidance Committee which could work much more effectively if the program were handled through one organization. The releasing of about fifteen people from work on the local-lodge Executive Boards would surely permit some of the members to take active part in the much-needed Juvenile program. Another much needed committee (and something never attempted because of the lack of help and agreement of purpose) could be an Educational Committee, which would help the Membership Committee and the Public-Relations Committee. By setting up functional groups charged with certain specific duties the services of our organization could be greatly increased.

It might be said by some that some language difficulty might arise, that all can not speak English and that all can not speak Slovene. There is no doubt that there will be such difficulty, but there is no doubt either that measures could be adopted which would cut this to a minimum and which could insure complete understanding of all that would be said at the meetings. The Chairman could certainly arrange for an explanation of all comments whenever they would be necessary. Most of the older SNPJ members can understand and speak some English; also most of the American-born Slovenes can understand Slovene and to a limited extent speak the language. Perhaps it might be difficult for all to understand for a few meetings and for all to adjust themselves, but if each made allowances it is certain that soon the trouble would be eliminated.

This column suggests that all local SNPJ members give this proposal serious considerations. The lack of activity and the giving of few services to the members of the local SNPJ lodges (aside from the excellent insurance benefits) can not long continue. Mere gains in membership are not enough—there must also be a spirit and strong enthusiasm, too.

SNPJ Lodge 707

SUMMIT, ILL.—Members of Summit SNPJ lodge 707! It has been agreed that those members who cannot come to the meetings should pay their dues to Bro. Jacob Adam, our president, or mail it to me, Stephen Horvat, at 3148 W. 68th St., Chicago 29, Ill. Since there are only a few that would have to do this, we hope that there would be no inconvenience for them.

Another thing has come to my attention, about the Prosveeta. Many members have moved since their subscriptions were taken and some of you did not notify me of this. Recently I visited the mailing room of the Prosveeta, and I noticed some of your old addresses. I changed a few, which I knew off hand, but there may be more. So when you come to the meeting, give me your correct address.

I have noticed that two and three members of the same family have the Prosveeta sent to them. I know you understand that there is a paper shortage, so let's cut down on that two and three papers to one family. This pertains mainly to the Wednesday issue. If you have two papers arriving on Wednesday and you really need only one, let me know so I can so inform the manager and I am sure he will appreciate it. His paper supply is limited. Let's help him and our country.

STEPHEN HORVAT, Sec'y.

Integrity Broadcast

CHICAGO.—Final invitation to all our friends and members to attend the Integrity's 16th anniversary banquet and dance this Saturday, April 22, at the SNPJ Hall, Banquet at 7:30 p. m. Speakers will be Bro. Cankar and Bro. Michael Vrhovnik for the SNPJ. Bro. Otto Sitter will represent the Integrity charter members. The guests will be also presented to our friends who will attend the banquet. Bro. Julius Abram, president of the Integrity, will be the toastmaster for the affair.

Those members and friends who will not be able to be present at the banquet, come to the dance which takes place after the banquet. Gradisek and Omerza will furnish the music for the evening.

All Integrity members who have tickets for this affair, please send in all sold and unsold tickets at once because we must send a report after the affair to the Department of Internal Revenue.

Integrity's regular monthly meeting will be Friday, April 28, at 2436 W. Diversey Ave. Report on the 16th anniversary affair will be given. Refreshments will be served after the meeting.

M. R. FLEISCHACKER, Sec.

Zarja Presents Concert Sunday

CLEVELAND, O.—Leave us face it. Spring is once more upon us. (I really shouldn't say that, I know, because every time the word "Spring" breaks into print, it snows the next day.) But regardless of what weather conditions prevail, Zarja's concert will bring a touch of Spring right into your hearts. The event is on the afternoon of April 23, at 5 p. m. For a pleasant late afternoon and evening's entertainment, this really can't be beat.

The songs are well chosen, as always, with plenty of the old, homey Slovene folk songs, and Johann Strauss' "Wine, Women and Song" being done once more for you at your request. Our young people have been working on duets to entertain you, and a delightful operetta, "Kmeti ali mešciani" will be given for your enjoyment. The cast includes such popular favorites as Mrs. Sophie Eiersch, Miss Josephine Turk, Johnny Ceh, John and Frank Kokal, and a talented newcomer to our chorus, Miss Mildred Milatovic.

Get hold of a Zarja member before the concert, and get your ticket for 50c, because at the door, they will be 60c. To round out your evening's amusement, Johnny Pecan's boys will play for your dancing pleasure.

And don't forget, half of all proceeds are going to be donated to that worthy cause, the Yugoslav War Relief Fund.

ALICE VIDMAR, Sec'y.

All in the Book
"Won't you give me your telephone number?" he murmured.
"It's in the book, she said."
"Splendid," he sighed. "And what's your name?"
"That's in the book, too," she snapped.

membership are not enough—there must also be a spirit and strong enthusiasm, too.

ANTON KERZIC Jr., 563.

Tito's Group Seeks Slavic Federation

Foreign Minister Smodiaka Says Union of Southern States is Balkan Hope: Insists That People, After the War, Will Pick Own Form of Government

By C. L. Sulzberger
In the New York Times

An Adriatic Village in Italy, April 10.—The Yugoslav National Liberation Movement represented militarily by the Partisan Army of Marshal Tito, is in no sense seeking to impose any specific form of government or political doctrine upon the various peoples of that land, and will leave the question of type of rule and the future selection of leaders to the free choice of Yugoslavs after the war.

The Tito government, however, definitely does desire to see the establishment of a federated state among the southern Slavs, to which it is hoped that Bulgaria will adhere. These matters, however, will rest with the popular decision after the establishment of peace.

These assurances of Yugoslav policy were given to this writer today in an interview with 74-year-old Dr. Josip Smodiaka who is Marshal Tito's Minister of Foreign Affairs and therefore, qualified to speak with the highest authority on the political and diplomatic aspirations of the Partisan Provisional Government.

Dr. Smodiaka has been in Italy some months now, although he says he is in constant touch with Marshal Tito and his Cabinet. His views, Dr. Smodiaka says, express those of the Tito government, however. The Foreign Minister is staying in a small farm villa provided for him and is guarded by Yugoslav Partisan Army members attached to his entourage.

People to Make Own Choice

"At the moment," said the elderly Partisan leader, "our only war aim is victory. We wish to let the people themselves decide the future construction of the Yugoslav Government when they are liberated and are free to choose. The question whether Yugoslavia will be a republic or a monarchy is for the people to decide.

"Our program is to have a federal state, with equal rights for all groups and religions. Assuredly, it is difficult to combine a monarchy with the federal idea as represented in Switzerland or the United States, but if the people wish it, they can have it.

"The question of a monarchy will not be decided until after the war. But I wish to emphasize that our slogan is not victory of communism. It is death to fascism and liberation of our people."

Dr. Smodiaka went on:

"Communists cannot impose their will or doctrine in Yugoslavia. We will have an independent Yugoslavia and a free people, with all democratic liberties. Surely there will be social reforms in our country. But these changes will occur not only with us. They are bound to take place everywhere, and are already doing so."

The writer talked with the venerable statesman, who has previously served various Yugoslav Governments on diplomatic missions, in a comfortable farm house. On the inside of the barn doors were painted four slogans: "Zivio Drug Tito" (Long live Comrade Tito); "Long live Comrade Stalin"; "Long live Churchill"; "Long live Roosevelt."

The interview was conducted in French, which Dr. Smodiaka speaks fluently. His son, however, who serves as his secretary, was present to interpret directly into English when the Foreign Minister was at a loss for the exact word. His son was wearing British battle dress, with the red star Partisan insignia on his field cap.

The Foreign Minister had just returned from a walk when he received the writer. The statesman was dressed in a black jacket and trousers and wore a ribboned pince-nez. Despite his white hair, he appeared younger than his years. He said:

"The policy of our Government is very simple. We are the allies of three powers. We are in combat against a common enemy. We have the same war aims—the triumph of liberty in our own and other countries.

"We wish to build a new Yugoslavia on the basis of freedom, of equal rights and liberty for all nationalities and religions. A great portion of our people are now fighting with whatever arms are available to save themselves from oppression.

"We believe in the idea of federation with equal rights for all. It would be possible and desirable to include Bulgarians in this federation, but it is up to them to decide for themselves whether they wish to join. We are ready to receive them.

"Our first aim is free federal Yugoslavia. But that's not enough to insure peace in the Balkans. We must have a Balkan federation, and the first step would be a union of Yugoslavia and Bulgaria. Second,

we will invite Albania to enter with full and equal rights. Then we will be strong enough to repel any attacks from whatever quarter.

"So far as Greece is concerned, Greece must either be included in the federation or we must have permanent alliance with her. Naturally, it is up to the Greeks."

Mistakes of Past Admitted

"The first Balkan entente had only one aim—to hold Bulgaria down. It was an unsound basis for a peaceful bloc. The great bone of contention between Yugoslavia and Bulgaria was the status of Macedonia.

"I believe the best solution for this problem is to give Macedonia full autonomy within the federal state. That would end the Yugoslav-Bulgarian dispute.

"I refer, naturally, only to Slav Macedonia. Greek Macedonia naturally belongs to Greece and is part of Greece.

"Formerly that portion of Macedonia probably had a majority of Slavs in its population. However, following the Turkish-Greek population exchange more than two decades ago, it was colonized with Greek money by Greeks from Asia Minor, and it is now part of Greece. I'm sure that Yugoslavia and Greece can easily agree on their frontiers.

"Regarding our northern frontiers, I believe the question of those Slovenes who have been under Italian rule, and the entire question of Istria, will not be so difficult to solve after this war because there will certainly be international guarantees of minority rights. We will naturally guarantee the rights of all minorities within our domain.

"The frontier itself between Yugoslavia and Italy must be decided largely on the basis of sound economic rights. National minority privileges on both sides of the border must go either way as a bloc to one side or the other.

Italian Minority Represented

"The towns along the coast of Istria are largely Italian, but the hinterland is predominantly Slav, and economically they are interdependent. Actually, Italy has had Istria for twenty-five years and has oppressed the Slavic population. We believe in liberty. It would be interesting if we had Istria a similar length of time, to see who governed best. Incidentally, there already is a representative of the Italian minority on our local Slovenian council."

Looking outside, where armed Partisan guards, wearing their red star insignia, were on patrol. Dr. Smodiaka recalled incidents of his diplomatic career when he had served King Alexander of Yugoslavia as Minister to the Vatican, to Berlin and to Madrid. He resigned the Madrid post in 1929, when King Alexander instituted his dictatorship.

He said that in 1926, in Berlin, he had had a two-hour talk at midnight with George Tchitcherin, the Soviet Foreign Commissar, when Moscow was angling for Yugoslav recognition but Belgrade refused to accord it.

Regarding the question of the possibility of Russian recognition of Tito's government, Dr. Smodiaka said: "I think the Soviet Union is in accord with the United States and Great Britain on the subject of Yugoslavia. There is no immediate question of recognition.

"At present all three governments appear to be continuing their relationships with the exiled governments. Our (Partisan) government is not recognized. We must fight and die for our common cause, but we do not deserve recognition diplomatically. We are the unknown friends.

"Large numbers of Yugoslavs who are good patriots have not yet made up their minds to fight with us, and are doing nothing at present. Recognition would bring them in swiftly. At present our status is merely an Allied military chief."

With respect to the internal situation of Yugoslavia these days, Dr. Smodiaka said:

"I think the greatest part of Mikhailovitch's Chetniks are already liquidated. The majority of them are Pan-Serbs who support the old regime of corruption.

"As for Metchek's Croatian party—Metchek's a sphinx. He's an honest man and a Nationalist Croat reactionary. He's not a good democrat. A great part of the best men in his party are now with us. But I hear that Metchek is seeking an accord now with Belgrade reactionaries and the Cairo emigre government.

"I am a democrat, and always have been. My ideals during the Yugoslav dictatorship lay in Scandinavia, and I often visited Sweden and Denmark, where the air was free, to escape oppression and corruption.

"After the war, all parties will have their place in our system. Catholic Slovene clerics will continue to remain Catholic clerics and to play their role. Likewise the Croatian Peasant party, which is far stronger, for example, than the Communist party.

"All we want is freedom and democracy."

Our Front

By Louis Beniger

Last week the Chicago Art Institute placed on view a large collection of prints by the famous Mexican print maker, Jose Guadalupe Posada, who was born in 1852 and died in 1913.

Posada is called the artist of the people, which he undoubtedly was. However, although Posada expresses his own life and times as well as the fears and hopes of the simple people about him, he was in no sense of the word a primitive. In his 807 prints exhibited, the clear conception of the subject, the dynamic balance of colors, the drama of the design, all indicate that he was an original artist of great ability.

Posada expresses Mexico and its people in true form. His subject matter deals with murders, and games, suicides and ballads, executions and current events, assassinations and other crimes and satires—in vivid contrast.

The tremendous exhibit occupies six large galleries of the second floor's east wing in the Institute.

This week the Metropolitan Opera Company opened its spring season at the Chicago Opera House for a two weeks stay.

Zinka Milanov, the famous Jugoslav dramatic soprano, will appear in two operas. On Saturday, April 22, at 8:30 p. m. she will sing the main role in the "Masked Ball," and on Thursday, April 27, at 8 p. m., she will appear in the title role in "Aida," which, by the way, is one of her favorite roles. In addition, she is scheduled to appear in Milwaukee, on April 26 and also on April 30. This Sunday, April 23, at 3:30 p. m., Mme. Milanov will sing in a concert of 12 opera stars at the Chicago Opera House.

Those who have heard Mme. Milanov on her previous appearances here will no doubt want to hear her again. As an aside, I might mention that Zinka is an ardent Partisan supporter.

Last week, in a radio address, Secretary of State Cordell Hull outlined our foreign policy, and he gave his listeners as much information as he dared to impart.

It is clear from his speech that Russia will be "allowed" to make the decisions in the Baltic and the Balkans and, in fact, all along her western front, up to the boundaries of Germany, Austria and Rumania. On the other hand, Britain and the United States will determine what will happen to France and Italy. But all three powers will deal with Germany and the rest of Central Europe. Plans are also afoot for some sort of international truce after the war.

All this makes sense. This also means that Russia will stick to the Curzon line as regards eastern Poland. Russia is claiming her own, and she will get what belongs to her through her victories.

Svoboda to Give Comedy April 30

DETROIT.—This season, Svoboda will present a comedy in three acts on Sunday, April 30, at 4 p. m., at 437 S. Livernois. Refreshments, including beer, will be available for thirsty customers. Dancing will follow immediately after the program.

Gus Platt is our director; Mamie Retzel is our prompter. The cast includes: Jennie Semrov, Mimi Potochnik, Mary Studac, Olga Petrich, Helen Zagar, Joe Tanko, and yours truly. We will present songs between acts, although the war has seriously depleted the ranks of our singers. A men's quartet, consisting of Mr. Potochnik, Mr. Kuhovskiy, Ludwig Retzel and myself, will sing Slovene songs, while our girls will sing both in Slovene and English. Jennie and Alice Volk are going to sing a couple of duets. The proceeds of the affair will be put into our soldiers' fund.

With our country plunged into a terrible war, it is easy to forget those activities which are usually associated with peace. Yet, I believe that the some human spirit which urges a man into cultural activity, will eventually urge him into the realization that the peoples of the world are brothers and then will actually be on the road to a genuine world peace. To keep that spirit alive is important; our hearts and distant battlefields expect us to return to homes which are not devoid of music, laughter and the little joys which are now but memories to them.

ADOLPH KOSS, 564.

Ships, Truck Output Ahead of Schedule

Ships and warships and trucks produced this week to airplanes, the list of strategic war materials which are being produced ahead of schedule.

The Maritime Commission reported that during March shipyard output turned out 152 ships, of 1,000 deadweight tons, raising the quarter to 410 vessels, as compared with 379 during the first quarter of 1943.

The War Production Board disclosed that truck production for civilian and military use is running at 100 per cent of schedule, with the delivery for civilian use only of 10,000 vehicles, against a goal of 10,000.

Rules of the "SNPJ 40th Anniversary Campaign"

NAME
The name of the campaign is: SNPJ 40TH ANNIVERSARY MEMBERSHIP CAMPAIGN.

SLOGAN
The slogan of the campaign is: STRENGTHEN UNITY, SECURITY AND PURPOSE OF THE SNPJ!

LIMITATION
The campaign will be conducted in both Departments of the Society, beginning April 1 and ending November 30, 1944.

PARTICIPATION
Any member of the Society may participate in this campaign. The name and certificate number of participants shall accompany the membership applications, along with any other necessary information, when forwarded to the main office by the local lodge secretary.

QUOTA
Each lodge shall be assigned a quota of new members, this graded proportionately according to the adult membership on December 31, 1943, using the ratio of one new member for every ten until a maximum of forty is reached.

COMPENSATION
Regular and Special prizes shall be awarded as inducements to stimulate activity and attain greater success in the campaign.

REGULAR PRIZES
Regular prizes shall be paid for all new members according to the scale below, provided at least six monthly assessments have been paid.

For each juvenile member—Plan 1 or 2	1.00
For each juvenile member—Plan 3	2.00
For each adult insured for \$250	1.00
For each adult insured for \$500	2.00
For each adult insured for \$1000 or more	4.00

SPECIAL PRIZES
In addition to the regular prizes, there shall be special prizes for all campaign participants who enroll TEN (10) or more new members. The four top special prizes shall be as follows: \$125 for first place, \$100 for second, \$75 for third and \$50 for fourth place. All other special prizes shall be arranged proportionately, and distributed among those participants who attain or exceed the goal of ten new members.

SPECIAL PRIZE FUND
All special prizes shall be paid from a fund created in the following manner: The sum of 50 cents shall be set aside for this purpose for every new adult and juvenile member, including transfers from the Juvenile Department who insure themselves for \$1,000 or more.

MEDICAL EXAMINATION FEES
Medical examination fees up to \$2.00 shall be paid by the Society for new adult members. No examination is required for juveniles unless insurability is doubtful or questioned. In such cases, the Society shall pay up to 50 cents for each juvenile examined.

MISCELLANEOUS

- a) Each campaign participant shall receive credit for new members enrolled in any lodge of the Society. Credit for new members is not transferable once received and filed at the main office.
- b) Any adult or juvenile, who is eligible for reinstatement under the By-laws of the Society, cannot be credited as a new member in this campaign.
- c) All applications for new members shall be mailed to the main office not later than the 5th day after the official closing date of the campaign. The postmark shall determine the date.
- d) The SNPJ 40th Anniversary Membership Campaign shall be conducted under the direction of MICHAEL VRHOVNIK, as the Campaign Director, and VINCENT CAINKAR as the Chairman.

BIRTHDAY GIFT TO SNPJ . . . You can best honor the 40th Anniversary of the Society by helping your lodge to attain its quota of new members. Any one of the above six plans of protection can safely be recommended to your family or friends. Do that today!

EACH LODGE HAS A CAMPAIGN QUOTA

Your lodge and every other lodge in the SNPJ, regardless of size, has a quota of new members to enroll in the 40th Anniversary Campaign. This quota is based on the adult membership as of December 31, 1943. For every 10 adult members up to 400, each lodge will be expected to secure one new member. The LOWEST quota is ONE and the HIGHEST is FORTY.

For example, if, on December 31, a lodge had an adult membership of 10 or less, its quota for the entire eight months is only ONE new member; if the membership was 43, the quota is 5; if the membership was 98, the quota is 10, etc. Add one new member for each additional ten adults, or fraction thereof. The maximum quota of 40 new members applies only to lodges with an adult membership of 391 or more.

Check the table below to find the quota of your lodge and then resolve that this goal will be reached before the campaign closes on next November 30, 1944. Start prospecting early. Get the jump on your fellow competitors, especially competitors of other organizations.

Adult Membership	Quota of New Members	Adult Membership	Quota of New Members
10 to 50	1 to 5	201 to 250	21 to 25
51 to 100	6 to 10	251 to 300	26 to 30
101 to 150	11 to 15	301 to 350	31 to 35
151 to 200	16 to 20	351 to 400 or over	36 to 40

Simply because the Society has designated a quota for your lodge does not mean that it is limited to that number. Consider the quota as the minimum limit for the eight months campaign period. Remember, also, that juvenile transfers insured for less than \$1,000 cannot be credited against the quota.

We are not forgetting that many lodges and members obtained wonderful results in the Victory and Juvenile campaigns of 1942 and 1943. We can understand that it will be increasingly difficult for them to attain their quota of new members. Some, no doubt, will fail to impress. To these and all other lodges and members, we say:—DO YOUR BEST! NO MORE THAN THAT IS EXPECTED! GOOD LUCK TO ALL!

Juvenile Circles of the SNPJ

Activities of "Jr. Harmonizers" Circle No. 28

ROUNDUP, MONT.—The regular monthly meeting of Circle 28 was held on April 5 and not on April 3 as previously announced. William Klanssek was accepted as a new member of the Circle. All but five members were present at this meeting.

We now have the balance of \$27.20 in our treasury. Joan Finco received \$1 and a victory pin. Waste fats were collected and turned in before April 15. Our hike was postponed until school is out. The boys are interested in having a baseball team. It will be discussed further at our next meeting. Patricia Stalcup and Robert Bilant were asked to write to the M. L. before the end of April. William Klanssek volunteered to report at the next adult meeting.

We will have another campaign to enroll new members for the Circle. Each member will get two points for getting a member for the lodge, and one point for getting a member for the Circle. Boys against girls.

Frank Bedey will write to Rudy Jancic, our first president, who is now in the army. Frank Leske will write to Matilda Kizara, our first supervisor, who is now in the Wac. Our next meeting will be held May 14, at 1:15 in the Moose Hall. JOAN FINCO, Sec'y.

Circle 26 Enjoys Concert: Will Meet on April 22

CHICAGO.—Last Sunday quite a few members of the Perfect Circle and myself attended the Preseren concert. Our purpose was twofold. An affair such as Preseren's is usually fine entertainment for any age, and the Circle was out to give moral support to four Circle members, who are regular singing members with Preseren—Edward Udovich, William Kovacic, Stanley Muzina and Johnny Rokavec.

Edward Udovich, president of the Perfect Circle, was featured in a number by himself, and it was like old times again to many folks to see Eddy up there, dressed in colorful costume, singing, and playing his guitar, and still with the same twinkle in his eyes. Edward was a surprise number on the program, and so it was double pleasure for the attending Circle members.

Jack Marinich, another Circle member, gave a very good account of himself and his drums, in a hilarious skit that had the three Muzinas, especially Stanley, in it. All in all we really enjoyed the whole program, and the dancing that followed.

This Saturday, April 22, the Perfect Circle will have a regular meeting at 10:30 a. m. in the lower SNPJ Hall. Plans for our coming program are in the making, and members are requested to be on hand to help complete them. ANN SANNEMANN, Mgr.

America's No. 1 Smear Master

The CIO Political Action Committee has taken the offensive against Martin Dies, whom Chairman Sidney Hillman calls "America's No. 1 Smear Master."

Six years ago this political Congressman was given an appropriation and a committee to investigate "subversive and un-American propaganda."

Since then the Dies committee has done nearly everything else but what it was instructed to do. It has concentrated chiefly on the most brazen, scandalous and unsupported smear campaign against CIO unions, the Roosevelt administration and all liberals and progressives.

Before long, it became clear that the Dies committee was the fruit of an anti-New Deal conspiracy on the part of poll-tax Democrats and tory Republicans.

The Republicans were speedily rewarded for their support of the committee by its election-time smears against Frank Murphy in Michigan, Culbert Olson in California and other progressive Democrats.

But although the real character of the committee was soon revealed, it has been continued in existence year after year by those who started it.

Only a minority in Congress has dared to stand up and fight it, because of fear of the "red smear" technique on the Nazi model, of which the Dies committee is the chief American exponent.

This year, Dies is again running true to form by making a smear campaign against the CIO Political Action Committee: his first order of business.

"It is high time that someone in America challenged Martin Dies' abuse of Congressional power," Hillman declared, in announcing he would make all his committee's records available to the FBI or any other authorities really empowered to investigate, but would refuse to submit them to any freebooters from the Dies committee.

Hillman pointed out that not by any stretch of imagination could the Dies committee's powers to investigate "un-American propa-

Official Proceedings

SNPJ EXECUTIVE COMMITTEE

Meeting of March 1
President Cainkar called the meeting to order at 1 p. m. All members of the executive committee were present. Minutes of the previous meeting were approved with a minor correction.

Secretary submitted a request from lodge 8 for an ad for their program booklet which shall be issued in connection with their 40th anniversary celebration; a full page ad was granted.

Application from lodge 186 in behalf of Jerne, Verlich whose property was destroyed by fire, and his family lost all personal and household possessions. It was decided to grant \$200 special benefit.

The Czechoslovak Society of America is celebrating its 90th anniversary and in this connection they shall issue a souvenir booklet, and they request an ad from Society. One half page ad was granted. One half page was also approved for the Fraternal Monitor.

Juvenile Director submitted the following: Circle 7 asks for financial contribution from the athletic fund; \$25 was approved, and a like amount to Circle 19. He further reported that a new Circle No. 52 has been organized in Herminie, Pa., and recommends a contribution of \$25 to start the Circle. Recommendation was approved.

Juvenile Director was authorized to publish pictures of regular contributors in the English section of the Prosveda and was delegated to take care of the contest to select new name for the Mladinski List. It was decided that each contestant has the right to submit one name only. According to the decision of the Supreme Board only one prize shall be awarded in the amount of \$50.

Special benefit was approved to the following in lieu of operation benefit upon recommendation of the Supreme Examiner: Daniela Slabe (\$5), \$25; Mary Verholz (\$1), \$25; Louis Erste (\$147), \$10; John Youh (\$680), \$25; Steve Mazar (\$92), \$10; Helen Zupan (\$321), \$10; Mary Delach (\$172), \$25; Anthony Mezger (\$28), \$25; Stella Koracich (\$39), \$25; John Pogacic (\$75), \$50.

Operation benefit in the amount of \$35 was approved to Steve Zorich of lodge 323, upon recommendation of the medical examiner. Meeting adjourned at 4:30 p. m.

Meeting of March 8
President Cainkar called the meeting to order at 1 p. m. All members of the executive committee were present. Minutes of the special meeting held on Feb. 25 were approved as read.

President asks whether the English text of the minutes of the supreme board shall be published in the official organ; whether in supplement form or serially. Decided in order to save paper the minutes in English shall be published serially.

Request from the American Red Cross for collection of donations from the members of the executive committee and employees. Decided that president may undertake the collection.

Letters from lodge 121 asking for films which shall be used in connection with the affair sponsored by their local SANC on March 27. Granted. Lodge 568 asks for the films; also granted.

It was stressed that our lodges throughout the country should not ignore the importance of the "Svoboda" be perverted to cover interference with the right of American working people to exercise their voting privileges for the election of win-the-war and progressive candidates for public office.

Now that the United Nations have Hitler on the run, the chances should be better for all true Americans to call the bluff and clip the claws of the chief American imitator of his propagandist methods.

—CIO Union News Service.

Spirit-o-Grams

By Whoosit

ST. LOUIS, MO.—Our monthly meeting which was held last week was well attended and many important subjects were discussed. The most important subject was our May Dance, which is to be held on Saturday, May 6. The Committee asks the cooperation of every member, as this may be our last dance for the duration and it is very important that we make it a great success. If all the members cooperate fully, I'm sure that this dance will be long remembered by all. Everyone should sell as many admission tickets as possible and do everything they can to help the committee. Frank Schobaj and his piece orchestra will play for the occasion. There will be music for young and old and a lot of good old fashioned polkas are in store for all of those who attend. There will be a lot of fun for all, so don't forget to keep that date opened and remember it's "Spirits' Nite."

Suggestions were made at the last meeting that we have a joint picnic this coming summer with the other two Slovene Lodges in St. Louis to celebrate the 40th Anniversary of SNPJ. A committee has been chosen for this purpose and this committee will get in touch with the other lodges and make arrangements for such an affair. More details will follow in this column.

Members are urged to try to bring in new members during this 40th year celebration. All members should go out and try to bring in at least one new member, juvenile or adult. There are a lot of young Slovenes in the vicinity of St. Louis who do not belong to any of the Slovene Lodges and I am sure that some of our members can go out and try to get these people interested in our activities and our organization. Bring these prospects to our May Dance, and get them acquainted with our members, then I am sure they will not hesitate to join our organization.

On April 30, the Planinski Raj will hold their 35th Anniversary Dance at the Swiss Hall, Arsenal and Iowa Streets. All Spirit members are urged to attend this great celebration and I know that it will be a great success. They are also going to crown "Miss Planinski Raj." It's going to be a great affair, so don't miss it.

Two new Juvenile members were proposed at our last meeting. They are Joseph Gasparic Jr. and Judy Loncaric, granddaughter of Mrs. Julia Kral. Mr. and Mrs. John Bukowicz, way down deep in the Heart of Texas, had a visit from the stork a few weeks ago and the surprise package was a baby girl. We would like to have this young miss as one of our juvenile members, so how about it, Mother and Dad.

A letter was received from Johnny Rhodas and Tony Petrovich Jr. from England. They ask the members to write more often. So don't forget to write them a letter as soon as you can—today if possible. A letter means everything to the boys who are thousands of miles from home.

A cash prize will be given to the member who sells the most admission tickets for our May Dance, but that member will have to sell at least 15 tickets in order to get the \$2 cash prize.

Again let me remind you to work hard and make this dance a real success. The committee is working very hard, but they will need the cooperation of each one of you. Don't forget the date May 6—keep it open.

Equal Rights

One of the oldest frauds is up before Congress again. It is the so-called "equal rights" amendment to the Constitution, and a big drive is on to bring it onto the floor of Congress through a discharge petition.

This amendment looks swell on the face of it. Its sponsors claim its only purpose is to establish constitutional equality for women.

Most people will agree at once that women should, of course enjoy equal rights—and the CIO fights for real equality for women.

So many people innocently endorse the "equal rights" amendment, without looking at what's behind its fair and pleasing mask. If they looked further—as labor has done, they would find behind the mask the ugly visage of a sweatshop employers' lobby, interested only in obtaining cheap and over-worked female labor.

Once adopted, the "equal rights" amendment would be used in every state and industry to destroy existing laws for the protection of women workers against long hours and other conditions detrimental to their physical welfare.

If you are interested in real equality for women in industry, you will support the CIO program for equal job opportunities, equal union rights, and equal pay for equal work—not the phoney "equal rights" amendment. —Union News.

4,500,000 Orphans

Every ninth child under 18 years in the United States has been deprived of one or both parents by death, separation or divorce, according to the Metropolitan Life Insurance Company. Of 4,500,000 orphans, it reported, 2,179,000 are fatherless, 1,574,000 are motherless and 293,000 are bereft of both parents.

TAKES SKY ROUTE TO BASE HOSPITAL

UNDER THE EXPERT GUIDANCE of Lt. Rial Smith, six evacuation nurse, of Jersey Shore, N. J., an American soldier wounded in the Bougainville campaign is placed on a plane headed for a base hospital on Guadalcanal in the Solomons. U. S. Signal Corps photo.

Anti-Fascists

Give 4 Lectures

SAN FRANCISCO, CALIF.—A series of four lectures on "Free Peoples Choose Their Own Governments" has been arranged by the Joint Anti-Fascist Refugee Committee of the East Bay.

Dr. Arthur Brodeur of the University of California is the chairman of the series. In the opening series Rep. Coffee cited instances of Franco's active collaboration with Hitler.

At the later dates—April 24 and May 1 and 8—other speakers will include Dr. Martin Hall, former correspondent of the Manchester Guardian, who is active in the German underground.

For the South Slavs Milka Kovacevic, formerly an active participant with the Yugoslav Partisan underground, will speak on May 1st, at the Town and Gown Club in Berkeley in which all lectures except first will take place.

The proceeds from the series will be used to help the anti-fascist committee's program of securing freedom for democratic leaders imprisoned by the Axis and for the support of the committee's relief centers for anti-fascist refugees in North Africa, a hospital for freed prisoners, and a school for refugee children, both located in Mexico City.

The national Joint Anti-Fascist Refugee Committee is sponsored by many prominent Americans; the most prominent among the South Slavs is Louis Adamic.

The sponsors of the series in the East Bay are: Dr. Monroe E. Deutch, vice-president of the University of California; Dr. David French, C. L. Dellums, Paul Eliel, Mrs. Ruby Heide, Rabbi Philip A. Lang, Rev. A. Ronald Merrix, Peter Obad, Duncan McDuffie, Mervyn Rathbone, Dr. E. Guy Talbot, and Rev. Horace Westwood.

Now is the time for the South Slavs to get interested in and to hear discussions in the postwar organization. If any peoples under the blue skies deserve to choose their own government after the war, the South Slavs are most certainly entitled to it.

organized to do their utmost to return back to Yugoslavia, and they have the money behind them as well as whole panorama of Tories of England and America and in other countries. Now is the time to form democratic fronts; and why you should do it, listen to the lecture series on April 24, May 1 and 8, sponsored by the East Bay Joint Anti-Fascist Refugee Committee. PETER OBAD.

They Said Last Week

President Roosevelt, in a proclamation designating Sunday, May 21, as "I Am an American Day":

"Our nation has been enriched, both spiritually and materially, by the naturalization of many thousands of foreign-born men and women and by the coming of age of great numbers of youth, who have thereby achieved the full stature of citizenship, and these citizens have strengthened our country by their services at home and on the battlefield."

Dr. Henry M. Wriston, president of Brown University:

"There will be need in the organization of the peace for some functional agencies, but they must be proper instruments of American democracy and of free peoples everywhere. They will be effective in the interests of peace only if their relationship to the domestic life of the several nations is explicit and sharply defined, only if they are controlled by the over-all world organization, and their functions and powers are severely limited."

Gen. Dwight D. Eisenhower:

"The Red Cross has been working in my command for many months. I have seen it in cities, in bivouacs and at the front; in fact, it is everywhere the Americans are fighting or training to fight for the preservation of democratic ideals. The purpose of the Red Cross is to help us to send our forces into every succeeding battle in the highest possible state of morale and determination. It is helping to win this war. If all American citizens could see for themselves the great good that their Red Cross contributions do for our fighting forces there never would be any slightest question as to the sufficiency of Red Cross funds. Those who are helping to raise the money are helping to win the war."

Gov. F. E. Dewey:

"For more than twenty years, every President of the United States has supported Palestine as a Jewish homeland. The failure to find a home for the helpless victims of Nazi oppression must be regarded with abhorrence by Jews and Christians alike. With fine vision, the Jewish people founded a homeland in Palestine. The evil ideology planted by Hitler and inculcated in the youth he has dominated for twelve years will not be easily eradicated in the years ahead. Many thousands of European Jews will want to go to Palestine after the war and build a new life for themselves and their families. The doors of Palestine must be opened and opened immediately." Common Council.

Corporations' Profit for Postwar Guaranteed by U.S.

Untold Billions of So-called "Excess Profits Taxes" to Be Returned by Gov't

NEW YORK.—America's corporations, that are expected to accumulate \$10 billion in profits during 1944, mostly on government war contracts that the people are paying for have been insured against any and all operating losses in the post-war years by act of Congress, writes Harold Fleming in the Christian Science Monitor.

Fleming translates the legal mumbo-jumbo of the two-year tax carry-back law enacted by Congress in 1942 into what he terms "basic English" to reveal how excess-profits taxes will be refunded to corporations not only for risk-taking but also to everything else unrelated to the war—including mismanagement. The reserve stored in Uncle Sam's safe will be in addition to the huge "undistributed surpluses" in the vaults of the corporations themselves.

The carry-back gold mine consists first of all of the "mandatory refund." This is the top 10% of the excess profits tax, which is in reality a compulsory loan, and which 10% will be paid back at the end of the war, unconditionally. The raising of the excess profits tax rate in the tax bill now in Congress is not a true tax, for additional revenue coming from corporations will be paid back at the war's end.

But the two-year tax carry-back is far more important, for it is a potential gold mine of untold billions if present plans go through. Take an imaginary corporation for example. It's "normal" earnings per year (1936-1939 average) were \$4,000,000. On that it paid 40% taxes. During the war, its "excess profits" (anything over \$4,000,000) were \$6,000,000 per year (a total of \$10,000,000). On the \$6 million it paid 90%, less refund. Comes the post-war.

If from the wartime \$10,000,000, earnings fall to the "normal" \$4 million, nothing happens. The Treasury keeps the money. If they fall below \$4 million, then the deficiency is carried back to the wartime earnings, the tax on the wartime "excess profits" is refigured and the difference paid to the corporation. But if earnings fall below zero (in the "red") then the whole thing is carried back two years and everything figured over again, and there are several millions coming to the corporation.

It works out just like an insurance policy, and while actually little of it may be called for, all of it may be used, thinks Fleming. The mandatory refund, however, will all be paid back. The pressure behind this law has been one of expectation of losses from wartime operation that will not show up until the war is over.

However, this is an extremely left-handed, rule of the thumb, method of taking care of time-bomb, delayed-fuse war costs. It is a "for a lack of a better" method, as French say, and will make some people mad—and not without justification, declares Fleming. —The Co-op Builder.

The Upper Crust

"Dinner is served, Madam."

'Frisco Slavs Aid Partisans

SAN FRANCISCO, CALIF.—Once more the South Slavs did it—put on a very successful affair.

Their sympathy for the Yugoslav Liberation Front and the Partisans was expressed in \$1,500 donations! And the same American South Slavs of the Bay Region expressed their antagonism to the old Yugoslav regime by unanimously passing a resolution calling for the abdication of the king and the resignation of the Yugoslav government-in-exile!

These were the results of the mass meeting and banquet held on March 25 in the Sokol Hall in San Francisco, at which members of all Slavic nationalities rallied to the support of the Partisans—Russians, Poles, Czechoslovaks, Croats, Serbians, Slovenes, Macedonians, and Bulgarians. They all spoke with such enthusiasm that we have never witnessed before.

Leaders Praised

A huge picture of President Roosevelt hung on the wall of the hall, and one of Marshal Tito under his, which was enlarged by Lieut. Benard Pivern of the U.S. Army. Every time the names of President Roosevelt, Marshal Tito, Dr. Ivan Ribar and of Marshal Stalin were mentioned, roars of applause went up like smoke, like gun fire. And Sava Kovanovich, Zlatko Balokovich, and Louis Adamic were also applauded when spoken of several times!

The banquet was presided by Nick Boskovich, president of the UCSSA of the Bay Region, who introduced several important speakers: Consul General of Russia, Dr. Ralph Gundlach of the Anti-Fascist Committee, and Milka Kovacevich, who was the main speaker of the evening. Several South Slav and other Slav representatives spoke. The dance music was provided by Mr. and Mrs. Peter P. Kurnick, and the Russian Balalaika Orchestra.

Russians Will Help Tito

Consul Jacob M. Lomakin of Russia promised the audience that the Red Army will give all the help it can to the Liberation Front in Yugoslavia and to all those who fight against the fascists. The consul received a standing ovation when he said, "The Red Army will help Marshal Tito!" He went on: "The Germans wanted to crush the Slavs, and the Hitlerites had planned to kill 20 million Slavs. But today our hour has come to see that the Fascists pay with tears and blood for their crimes. We will kill every Fascist we lay our hands on! Today the Red Army is on the Prut River. Tomorrow it will be in Bucharest, in Warsaw. Then no power will stop us from defeating the Germans!"

Partisans Just Plain People

The brown-eyed Milka Kovacevich, the Partisan fighter from Yugoslavia, described the terrific terror that the Hitlerite hordes carry on in the occupied sections of Yugoslavia. "Jugoslav Partisans," she dramatically put it, "are just plain people; common people like you here. They fight for freedom and liberty just like you. And that is the only mystery about them: they want to live like civilized men and women and that is why they are fighting so hard." Miss Kovacevich went on: "The Partisans didn't have a good meal as we have here tonight for three years, and many of them never! The Partisans die death hourly—every moment death hovers over their heads, and that is their lot. And they don't fear it. That is the mystery about the Partisans!"

She continued: "In Yugoslavia the children have no milk or bread. Men and women never eat a square meal. Women are husbandless; children without parents; husbands without wives; women and girls are in constant terror. That is the lot

of hundreds of thousands in Yugoslavia." She appealed, "Help your brothers and sisters in Yugoslavia; help them now materially." Her appeal played a great part at the banquet, and her remarks rid some of the misunderstandings about the Partisans of Yugoslavia.

Appeal for Unity

The banquet was enthused with the spirit of unity to win the war for the United Nations on one hand, and on the other, with the spirit for Slavic unity. Representatives of different Slavic nationalities spoke. Representing President Benes of Czechoslovakia, Emil Plasil said: "The only salvation for the Slavs is Mother Russia; therefore, all Slavs must unite!" Ivan Netoff spoke for the Bulgarians and Macedonians, who offered to show scars received from torture in Bulgarian-Nazi jails. He said: "Only 10 per cent of Bulgarians work with the Nazis, just like only about 10 per cent other Yugoslavs work with the German Nazis. Down with the king; Up with the common man. I hope, Mr. Netoff merely put it, "that Stalin and Tito will shake hands tomorrow in Sofia!" Jovan Zuber spoke for the Serbians: "Necemo kraljeve! Necemo Veliku Srbiju! Necemo Veliku Hrvatsku! Nego demokratsku Jugoslaviju!"

The Slovene representative, Peter P. Kurnick, said: "My heart is burning, as it is in all Slovenes, to help the Yugoslav Liberation Front! God help Marshal Tito! All Slavs must unite for Victory!" For the Poles, a Wac, Lt. Helen Netubich, dramatically put it: "We got to work together and defeat our enemies!" For the Croats, Slovene Anton Pilikovich: "Complete Slavic unity for the Partisans is demanded!" Presidents of numerous Slavic organizations also spoke—Peter Cengia, John Franulovich, Martin Kristich, Joseph Splivalo, Mrs. Matusich, in whose expressions one tone spoke: "Victory for the United Nations!"

Anti-Fascist Committee

Dr. Ralph Gundlach, treasurer of the Joint Anti-Fascist Committee of the Bay Region, explained the work of his committee which has saved, he said, tens of thousands of refugees from Nazi jails; over 200 Yugoslavs were saved from the Fascists before the war started. Tito was one of those for whom the committee provided transportation from France to Yugoslavia, "for he was on the fascist blacklist," said Dr. Gundlach.

The audience unanimously passed a resolution upon the motion by Peter Cengia that Peter of Yugoslavia and the government-in-exile should resign. Nick Boskovich, chairman of the committee and the supervisor of the Yugoslav War Bond Booth, said: "Our enemies must be treated like enemies. Yugoslavs of San Francisco have sold and bought nearly two and half million worth of U.S. War Bonds because we believe that this war is fought for the principles of the Atlantic Charter. The feeling of every one that bought War Bonds is that the fascists and the old regime must not return to Yugoslavia, for that would mean that corruption will rule again as it did for the last 20 years."

Facts for Notebooks

All those who are interested in knowing the feelings and the opinions of more than 90 per cent of South Slavic Americans around the San Francisco Bay Area let them put this down in their notebooks: Beyond a shadow of a doubt the following conclusions are realities drawn from the banquet's gathering in the Sokol Hall, which was packed to capacity, that we support President Roosevelt, Marshal Tito and Dr. Ivan Ribar, and that we are opposed to the Yugoslav government-in-exile and the king, but we are 100 per cent for the Liberation Front and the Partisans. Resolutions were sent to President Roosevelt, Prime Minister Churchill, Premier Stalin, Secretary Hull, and Dr. I. Ribar, President of the Provisional Government in Yugoslavia.

PETER OBAD.

Your Dollar

By CONSUMERS UNION

Work Shirts

"Almost everything that could be wrong was wrong," reports Consumers Union after testing 26 brands of work shirts. Though these shirts—the uniform of America's production army—have to take more strain than dress shirts, many are skimpy in length, across the chest, and at the poke and armholes. Price control has not kept work shirts from going up 12% in price since the summer of 1942, nor has OPA prevented the steady worsening of quality, which CU now estimates is 20% lower than in 1942.

Look for a "sanforized" label or other written guarantee against shrinkage when you buy, advises CU. But in addition, try the shirt on and make sure it is not uncomfortably skimpy. Examine carefully for well made buttonholes, secure seams and bartacking at points of strain.

The 26 brands are rated in the current issue of Consumer Reports. Among the best, in order of quality, were: Super Pioneer Cat. No. 3054 (Montgomery Ward) \$1.15 plus postage; Homesteader Cat. No. 3180 (Montgomery Ward) 85c plus postage; Lee, \$1.55; Uncle Sam, \$1.38; Oak Kosh B'Gosh, \$1.39; Sturdy Oak Cat. No. 645 (Sears Roebuck) 89c plus postage; Par-Val (W. T. Grant Stores) \$1. Another Lee shirt, at \$1.29 was found Not Acceptable because of skimping in length, sleeves, yoke and collar. Nine models in all, most of them put out by leading work shirt manufacturers, were found Not Acceptable.

Aluminum Cleaners

Steel wool, the kitchen standby for cleaning aluminum, is hard to find. To take its place, you are offered a wide variety of substitute cleansers. Consumers Union has tested 39 brands of aluminum cleansers, and states in the current issue of Consumer Reports that some of them provide a satisfactory substitute for steel wool. But others are useless, damaging and even dangerous.

CU testers simulated actual kitchen conditions by testing the cleansers on a polished aluminum surface, which had been burned with a mixture of flour and grease. Chemical tests were also performed. The cheapest brand tested, Household Institute, also turned out to be one of the best. Silver polishes were found as a rule too mild to do the job, and the two plastic pads CU tested, Kleen-Up and Plax-Ti-Pad, were so harsh that they left deep scratches on the aluminum.

Here are the brands which CU found most effective: Household Institute, 9c; Key-Tea, available in some co-op stores, 15c; Lopoco, 35c; Club, 39c; A-Lum-Glow, 47c; Nu Steel, 50c.

Grade Labeling

The "Saturday Evening Post," the Hearst papers and many big advertisers say that American industry and the American way of life would be threatened if products were grade labeled to show their true quality, observes CU in answering an attack on grade labeling which appeared in a recent issue of the "Saturday Evening Post."

Big advertisers fall back on this kind of flag waving because they can't afford to discuss the real issues in the fight for grade labeling, says Consumers Union. Here are some of the facts which papers like the Satevepost try to conceal:

1. Brand names are no guarantee of quality. Advertisers tell us that we can depend on the brand name. But thousands of tests by CU have shown that brand names are wholly unreliable. In CU's unbiased tests of towels and of men's shirts, for example, the most advertised brands were below average in quality. In CU's tests of men's shoes, advertised brands got both good and bad scores. In tests of canned goods carried on for CU by government graders, the Big Three, Del Monte, Libby and Heinz got more B and C scores than they did A scores.

2. Grades are used in business transactions. Businessmen want to know what they're buying. The very same product which comes to you marked "Super-Delicious" may have been described as "Grade C" on the wholesalers' invoice.

3. Grade labeling would result in higher quality goods. Advertisers now have little incentive to improve the quality of their products. It's simpler to invent new advertising slogans. If the quality were shown on the can, the manufacturer would have a real incentive to improve it.

4. Grade labeling would not end brand labeling or advertising. In Canada, which has had grade labeling for years, both are still going strong.

5. Grade labeling is good American. Anything which promotes honesty, fair dealing and improved living standards is good American. Anything which promotes fair competition and restrains monopoly is good American. Grade labeling does these things.

Work Pants

Work pants are much better constructed than work shirts. CU found in tests of twenty brands. Only three brands were not cut to correct size; workmanship was fairly good on most brands tested. Nevertheless, since there are exceptions, it pays to examine carefully before you buy. Here are the points to

look for: Label: Check to see if it's the weight of denim you prefer (eight ounce is generally liked for light factory work, ten ounce for farmers and workers in heavy industry) and make sure it's pre-shrunk. Reinforcements: Look for bartacks or rivets at all points of strain. Buttons and Buttonholes: Look for at least four at the fly. Buttons should be riveted and buttonholes should be firmly sewn. Ends of buttonholes should be bartacked.

Belt Loops: There should be at least six, well reinforced at the point of attachment. Seams: All seams should be sewn with two rows of stitches. There should be no less than eight stitches to the inch.

Consumers tested work pants for strength of material, fit, construction and shrinkage. Among the best brands were the following: Oshkosh B'Gosh (\$1.89); Pay Day (J. C. Penney Stores, \$1.49); Headlight (\$2.19); Lee (\$1.98); Carhartt (\$1.98); Big Ideal (Sears, Roebuck, \$1.15 plus postage).

Were You Cheated?

The Colgate-Palmolive-Peet Company, manufacturer of Palmolive Soap, puts out ads that are "false and misleading," the Federal Trade Commission charges. That's the main sense of a blistering indictment of the company for misrepresenting its main products—Palmolive Soap, Palmolive Shave Cream, Colgate Dental Cream and Tooth Powder, and Super Suds. Advertising for these products is "unfair and deceptive," says the FTC.

Take those Palmolive Soap claims which you've seen so frequently in women's magazines, for instance. Palmolive Soap is not made mainly from palm or olive oils, points out the FTC; the small amount of olive oil used in it is of a low grade, and no oil remains in the soap anyway; Palmolive won't do anything more than any other soap to give you a "lovelier skin"; Palmolive won't keep the skin young nor will it heal most skin eruptions. In other words, each main selling point of the ads is untrue, FTC charges, and each of the many thousands of women who were influenced by these claims to buy the soap was cheated.

FTC makes similar charges with respect to the claims for Colgate Dental Cream and Tooth Powder; for Palmolive Shave Cream; and for Super Suds (which won't soak clothes clean without rubbing, won't keep your hands smooth and velvet-like, nor give you "hospital clean" washes.)

Consumers Union readers learned these facts long ago through CU tests and investigations. It's now up to others to take warning against advertising short change artists.

Kitchen Deodorizers

Some kitchen deodorizers are fairly effective, others not so good. In its April Reports, Consumers Union takes a look at the new products. Here are some of its findings: Air-Wick, sold in grocery stores to "kill kitchen odors" is worth buying only if you happen to prefer the smell of Air-Wick to the cooking odors. The product does not destroy other odors. It merely covers them with its own stronger smell.

Odac, sold for the same purpose, will actually destroy some odors, such as those of meat or fish, because of its formaldehyde content. However, many people find the chemical irritating to eyes and nose.

Aer-Aid and other air filters will remove only those odors which pass through the filter—an insignificant amount unless you use a ventilating fan to draw the air into the filter. More practical, CU points out, would be a simple ventilating fan (if you can get one) fitted into the kitchen window.

OD-30 is a powder from which you make a spray or rinse solution. The makers claim it will remove all odors. But CU found that even a long soaking in OD-30 did not deodorize a herring plate, nor did OD-30 remove tobacco odors.

YOUR DOLLAR is a regular monthly feature. The facts and opinions given are based on Consumer Union Reports, the monthly magazine of Consumers Union, 17 Union Square West, New York City, a non-profit organization, whose main object is to safeguard buyers by testing and reporting on consumer goods. Note especially the information on labor conditions under which products are made.

Have Another

Dinner was a little late, so the hostess played the piano. She finished but there was still an interval of waiting. In the embarrassing silence, she turned to one of the guests and asked:

"Mr. Mason, would you like a sonata before dinner?"

The gentleman gave a start of surprise and pleasure. "Why, yes, thank you, I had a couple on my way here, but I think I could stand another."

FRYER FUNERAL HOME

"SINCE 1875" Your guarantee of Honest and Dependable Service MEMBER OF SNPJ Centrally located to serve Wash and Allegheny Counties, Penna. Call Bridgeville—44

SNPJ Midwest Bowling Tournament

Sat. & Sun., May 6th-7th, 1944

at "BENNETT'S BOWL"

2645 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

Auspices: VICTORIANS, SNPJ No. 632

Tournament Headquarters: BERGER'S HOTEL, 2653 S6 Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Time of Bowling:

Sunday, A.M. Sunday, P.M. Saturday, P.M.

Men's Entry Women's Entry

COMBINATION ENTRY BLANK

Table with columns for TEAM, Cert. No., DOUBLES, and Cert. No. for Singles. Includes rows for 1, 2, 3, 4, 5, Name of team, Captain, Address, and Singles section with Cert. No. and Cert. No. columns.

ENTRY FEE: \$1.50 per person for each event, including bowling

Mail all entries and fees to ANDREW W. OSTLA, 1550 So. 61st Ave., Cicero 50, Ill., by April 18, 1944. Remit only by Post Office or Express Money Order.

CERTIFICATION

This is to certify that the above listed bowlers are all members in good standing of

Lodge No. SNPJ

Attest

Lodge Secretary